

Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteen vaikutusarviointi

MIKA SAVOLAINEN | MARKO TIKKANEN

Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteen vaikutusarviointi

MIKA SAVOLAINEN, SITO
MARKO TIKKANEN, SITO

RAPORTTEJA 96 | 2015

Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteen vaikutusarviointi

Pohjois- Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Taitto: Marko Tikkanen, Sito Oy

Kansikuva: Marko Tikkanen, Sito Oy

Kartat: Karttakeskus

Painotalo: -

ISBN 978-952-314-333-3 (PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2854 (verkojulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-333-3

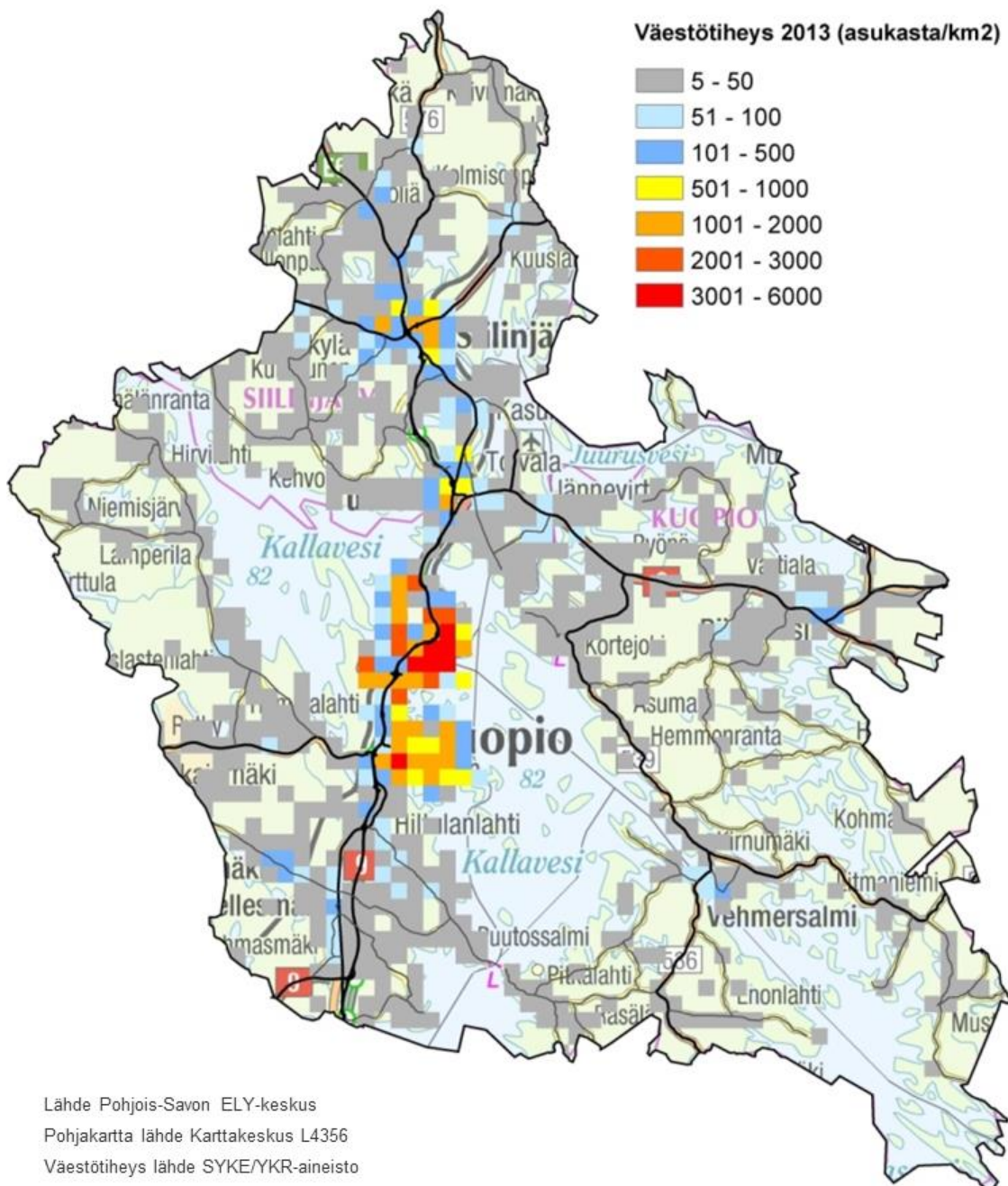
www.doria.fi/ely-keskus

Sisältö

Tausta, tavoitteet ja toteuttaminen	2
Kysynnän, ajosuoritteen ja liikevaihdon muutokset	4
Tilausvälityskeskuksen välittämien taksikyytien määrät	4
Taksien keskimääräiset ajosuoritteet ja liikevaihdot	5
Kyselyt ja haastattelut.....	7
Kysely taksiyrittäjille.....	7
Vastaajien taustatiedot	7
Yhteisliikenteestä tiedottaminen ja toiminnanohjaus	7
Taksikyytitilausten määrä	9
Taksin saatavuus.....	10
Asiakkaan taksin odotusaika	12
Taksinkuljettajien paikallistuntemus.....	12
Taksimatkan hinnoittelu	14
Taksinkuljettajien työturvallisuus	15
Avoin palaute yhteisliikenteestä.....	16
Kysely taksien asiakkaille	17
Vastaajien taustatiedot	17
Taksikuljetuspalveluiden asiakaspalvelun laatu.....	17
Taksimatkan hinnoittelu.....	18
Avoin palaute taksipalveluista.....	19
Arvio kyselyiden vastausten luotettavuudesta	19
Viranomaisten, elinkeinoelämän, taksien välityskeskuksen sekä taksiautoilijoiden yhdistysten ja etujärjestön edustajien haastattelut.....	20
Yhteisliikenteestä tiedottaminen ja toimijoiden välinen yhteistyö	20
Taksin saatavuus ja taksinkuljettajien paikallistuntemus	20
Taksimatkan hinnoittelu ja kustannukset	21
Taksinkuljettajien työturvallisuus ja suhtautuminen yhteisliikenteeseen	21
Haastatteluissa esiin nousseita muita taksien yhteisliikenteeseen liittyviä asioita	21
Yhteenveto kysynnän, ajosuoritteen ja liikevaihdon muutoksista sekä kyselyiden ja haastatteluiden tuloksista.....	22
Työpaja.....	24
Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet	25
Lähteet.....	27
Liitteet.....	28
Liite 1. Yhteisliikennekysely takseille -kyselylomake.....	28
Liite 2. Kysely taksipalveluiden käyttäjille -kyselylomake.....	33

Tausta, tavoitteet ja toteuttaminen

Kuopion kaupunki on Pohjois-Savon maakuntakeskus, jossa asukkaita on noin 111 000. Kuopion pohjoispuolella rajanaapuri on Siilinjärven kunta, jossa asukkaita on noin 22 000. Kuopiossa väestötiheys on suurin keskustassa, keskustan läheisyydessä olevissa kaupunginosissa, Petosella ja Saaristokaupungissa sekä Siilinjärvellä keskustassa ja Vuorelassa (Kuva 1). Kuopion kaupungin ja Siilinjärven kunnan alueet muodostavat yhteisen työssäkäynti- ja talousalueen, jossa työpaikkoja on Kuopiossa lähes 50 000 ja Siilinjärvellä noin 7 000. Kuopion ja Siilinjärven keskustojen välinen etäisyys on 24 kilometriä. Siilinjärven Rissalassa sijaitsee Kuopion lentoasema, jonne etäisyys Kuopion keskustasta on noin 17 kilometriä ja Siilinjärven keskustasta noin 11 kilometriä. Kuopiossa keskustan ja Petosen välinen etäisyys on noin 10 kilometriä ja keskustan ja Saaristokaupungin välinen etäisyys noin 7 kilometriä.

Kuva 1. Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikennealue ja alueen väestötiheys.

Kuopion ja Siilinjärven taksilupien asemapaikat yhtenäistettiin Itä-Suomen lääninhallituksen päätöksellä vuoden 2009 ajaksi ja yhtenäistämispäätös uusittiin samana vuonna toistaiseksi voimassa olevaksi vuoden 2010 alusta alkaen. Kuopion hallinto-oikeus kumosi vuonna 2010 lääninhallituksen päätöksen, koska päätöstä ei oltu riittävästi perusteltu ottaen huomioon hallintolain pykälän päätöksen perustelemisesta ja taksi-liikennelain pykälän taksien yhteisliikenteestä. Korkein hallinto-oikeus jätti vuonna 2011 tutkimatta ELY-keskuksen edellä mainitusta päätöksestä tekemän valituksen, jolloin hallinto-oikeuden päätös jäi voimaan. ELY-keskus teki 9.3.2012 uuden päätöksen asemapaikkojen yhtenäistämisestä, jonka Kuopion hallinto-oikeus kumosi, koska kaikkia asianosaisia ei oltu kuultu. ELY-keskus teki jälleen 29.11.2012 uuden päätöksen, jossa aiemmista yhtenäistämispäätöksistä poiketen asetettiin velvollisuus hoitaa ensisijaisesti taksiluvassa määrätyn asemapaikan kysyntä. Tämän lisäehdon Kuopion hallinto-oikeus kuitenkin kumosi. Viimein marraskuussa 2014 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä Kuopion ja Siilinjärven taksien täydellinen yhteisliikenne vahvistettiin.

Ennen yllä mainittuja päätöksiä Itä-Suomen lääninhallitus teki vuonna 2004 päätöksen, jolla Siilinjärven ja Kuopion takseille myönnettiin vaihtoehtoinen asemapaikka Siilinjärven kunnan alueella sijaitsevalle Kuopion lentoasemalle sekä ruuhkahuippujen tasaamiseksi Siilinjärven takseille vaihtoehtoinen asemapaikka Kuopioon ja Kuopion takseille vaihtoehtoinen asemapaikka Siilinjärvelle. Ennen vuoden 2004 päätöstä yhteisliikenne järjestettiin vuonna 1991 liikenneministeriön tekemän päätöksen ja sen nojalla Kuopion lääninhallituksen tekemän päätöksen perusteella. Päätöksellä yhteisliikennealueeksi määrättiin viisi Kuopion taksiasemaa ja Siilinjärvellä Siilinjärven ja Vuorelan taksiasemat tietyin rajoituksin sekä Jännevirrasta itään olevien alueiden ja Sorsasalon täydellisestä yhteisliikenteestä.

Tällä hetkellä voimassa oleva päätös muodostaa yhteistoiminta-alueen, johon kuuluvat Siilinjärven kunnan alue ja Kuopion kaupungin alue lukuun ottamatta entisiä Karttulan ja Maaningan kuntia sekä entistä Nilsian kaupunkia (Kuva 1). Lisäksi vähintään 20 kilometrin päähän Kuopion keskustasta myönnetyt taksiluvat eivät kuulu yhteisliikennealueeseen. Päätöksellä Kuopion ja Siilinjärven taksilupien asemapaikkojen yhtenäistämistä on pyritty takaamaan riittävä palvelutaso asiakkaille Kuopiossa, Siilinjärvellä ja erityisesti Kuopion lentoasemalla ilman taksilupien määrän lisäämistä. Samalla on pyritty parantamaan taksiyrittäjyyden kannattavuutta. Päätöksen mukaan Kuopion ja Siilinjärven taksilupien asemapaikat ovat kokonaan samat.

Vaikutusarvioinnin tavoitteena oli selvittää Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteen vaikutukset muiden muassa seuraaviin asioihin:

- taksikyytitilausten määrä
- taksin saatavuus
- asiakkaan taksin odotusaika
- taksinkuljettajien paikallistuntemus
- taksimatkan hinnoittelu
- taksinkuljettajien työturvallisuus.

Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteen vaikutusarviointi tehtiin tarkastelemalla tilattujen kyytien määriä, taksien ajosuoritteita ja liikevaihtoja, toteuttamalla internet-kysely taksiyrittäjille ja taksien asiakkaille sekä haastattelemalla viranomaisten, elinkeinoelämän, taksien välityskeskusten sekä taksiautoilijoiden yhdistysten ja etujärjestön edustajia. Vaikutusarvioinnin yhteydessä pidettiin kehittämistyöpaja, johon osallistui Pohjois-Savon ELY-keskuksen, taksien välityskeskusten sekä taksiautoilijoiden yhdistysten ja etujärjestön edustajia.

Vaikutusarviointi tehtiin Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimeksiannosta. Pohjois-Savon ELY-keskuksesta vaikutusarviointityötä ohjasivat liikennejärjestelmäpäällikkö Airi Muhonen, joukkoliikenneasian-tuntija Toini Puustinen ja lakimies Hannu Sorasalmi. Vaikutusarvioinnin teki Siton projektiryhmä, johon kuuluivat Mika Savolainen ja Marko Tikkanen.

Kysynnän, ajosuoritteiden ja liikevaihdon muutokset

Tilausvälityskeskusten välittämien taksikyytien määrät

Tilausvälityskeskusten välittämien taksikyytien määrä Kuopion, Siilinjärven ja Vuorelan alueilla on vaihdellut viimeisten kymmenen vuoden ajanjaksona noin 356 000:n ja noin 427 000 matkan välillä. Välitettyjen matkojen määrä kasvoi tasaisesti ajanjakson hiljaisimman vuoden 2009 noin 356 000 matkasta ajanjakson vilkkaimman vuoden 2012 noin 427 000 matkaan. Vuodesta 2013 lähtien välitettyjen matkojen määrä on vähentynyt tasaisesti joka vuosi ja vuoden 2014 noin 359 000 välitettyä matkaa on toiseksi vähiten koko ajanjaksona. Myös vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla välitettyjen matkojen määrä on vähentynyt verrattuna edellisen vuoden ensimmäisen puoliskoon. (Kuva 2)

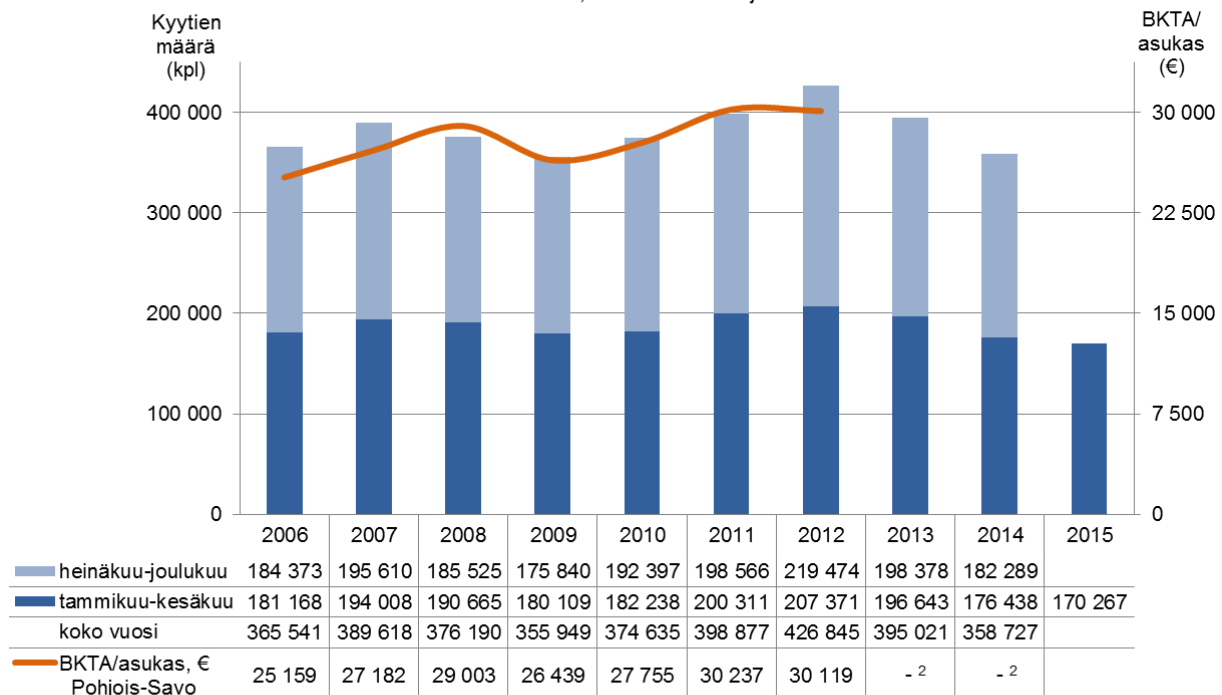
Myös Mikkelissä ja Leppävirralla tilausvälityskeskusten välittämien taksikyytien määrät ovat vähentyneet viime vuosina. (lähteet Mikkeli Ulataksi Oy ja Savon Taksidata Oy)

Taksikyytien määrä on vähentynyt viime vuosina myös koko Suomessa. Vuodesta 2012 alkaen taksikyytien määrä on vähentynyt joka vuosi verrattuna edelliseen vuoteen ja väheneminen on jatkunut myös vuoden 2015 ensimmäisellä puoliskolla. (lähde Suomen Taksiliitto ry, mukana 17 taksien välitysyhtiön taksikyydit)

Tilausvälityskeskusten välittämien taksikyytien määrän vaihtelu Kuopion, Siilinjärven ja Vuorelan alueilla näyttäisi olevan suunnilleen sama kuin Pohjois-Savon asukaskohtaisen bruttokansantuotteen vuosittainen vaihtelu erityisesti vuosina 2009, 2010 ja 2011. (Kuva 2)

Välitettyjen taksikyytien¹ määrät Kuopion, Siilinjärven ja Vuorelan alueilla vuosina 2006-2015

¹ suoratilaukset, ennakkotilaukset ja toistuvat tilaukset

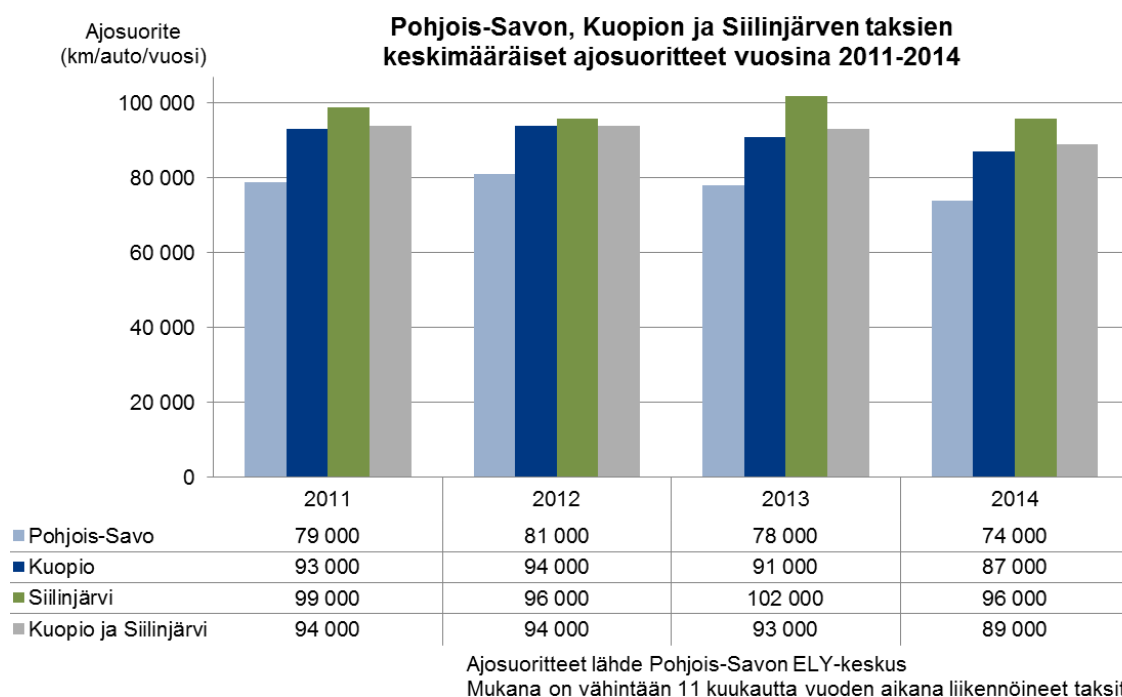
Taksikyytien määrät lähde Savon Taksidata Oy
BKTA lähde Tilastokeskus, Aluetilinpito
² Tietoja ei saatavana

Kuva 2. Välitettyjen taksikyytien määrät Kuopion, Siilinjärven ja Vuorelan alueilla vuosina 2006–2015.

Taksien keskimääräiset ajosuoritteet ja liikevaihdot

Koko Pohjois-Savon taksien vuotuinen keskimääräinen autokohtainen ajosuorite on vaihdellut vuosien 2011–2014 välisenä ajanjaksona noin 74 000:n ja noin 81 000 kilometrin välillä. Pohjois-Savon taksien ajosuoritteissa on havaittavissa lievä laskevan suuntaus vuodesta 2012 alkaen. Kuopion taksien ajosuorite on vaihdellut vuosien 2011–2014 välisenä ajanjaksona noin 87 000:n ja noin 94 000 kilometrin välillä ja Siilinjärven taksien noin 96 000:n ja noin 102 000 kilometrin välillä. Kuopion taksien ajosuoritteissa on havaittavissa lievä laskeva suuntaus vuodesta 2012 alkaen. (Kuva 3)

Sekä Kuopion että Siilinjärven taksien vuotuinen keskimääräinen autokohtainen ajosuorite on ollut vuosina 2011–2014 koko ajan suurempi kuin koko Pohjois-Savon taksien keskimääräinen ajosuorite. Siilinjärven taksien ajosuorite on ollut samalla ajanjaksolla koko ajan suurempi kuin Kuopion taksien ajosuorite. (Kuva 3)

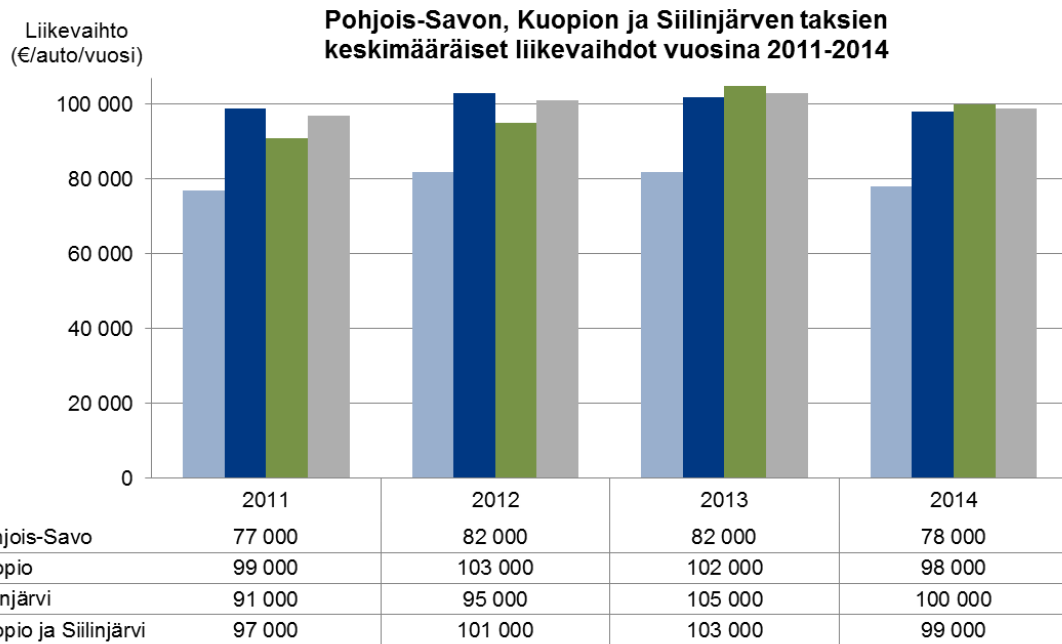

Kuva 3. Pohjois-Savon, Kuopion ja Siilinjärven taksien keskimääräiset ajosuoritteet vuosina 2011–2014.

Koko Pohjois-Savon taksien vuotuinen keskimääräinen autokohtainen liikevaihto on vaihdellut vuosien 2011–2014 välisenä ajanjaksona noin 77 000:n ja noin 82 000 euron välillä. Samalla ajanjaksolla Kuopion taksien liikevaihto on vaihdellut noin 98 000:n ja noin 103 000 euron välillä ja Siilinjärven taksien noin 91 000:n ja noin 105 000 euron välillä. Vuonna 2013 Siilinjärven taksien keskimääräinen liikevaihto ohitti Kuopion taksien keskimääräisen liikevaihdon. Siilinjärven taksien liikevaihto oli vuosina 2011 ja 2012 noin 7–8 % pienempi kuin Kuopion taksien liikevaihto ja vuosina 2013 ja 2014 noin 2–3 % suurempi kuin Kuopion taksien liikevaihto. (Kuva 4)

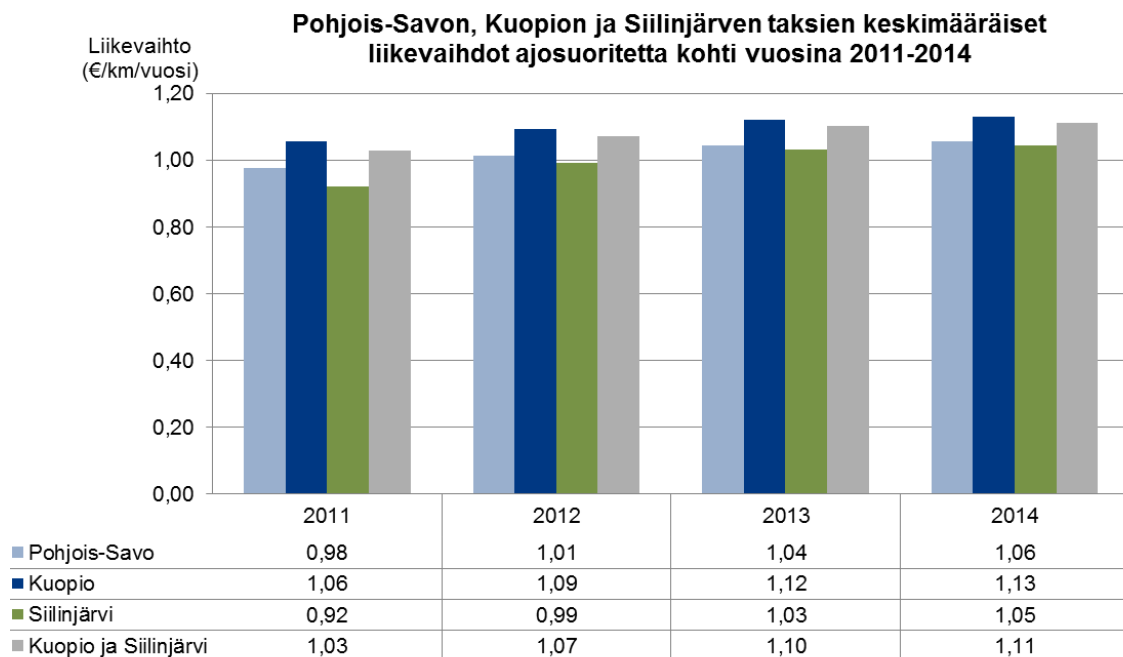
Koko Pohjois-Savon taksien keskimääräinen autokohtainen liikevaihto ajosuoritetta kohti on vaihdellut vuosien 2011–2014 välisenä ajanjaksona 0,98:n ja 1,06 euron välillä ja kasvanut vuosittain 2–3 %. Kuopion taksien liikevaihto ajosuoritetta kohti on vaihdellut samalla ajanjaksolla 1,06:n ja 1,13 euron välillä ja Siilinjärven taksien 0,92:n ja 1,05 euron välillä. Myös sekä Kuopion että Siilinjärven taksien liikevaihto ajosuoritetta kohti on kasvanut joka vuosi. (Kuva 5)

Ajosuoritteiden ja liikevaihtojen laskennassa koko Pohjois-Savon taksien määrä on ollut vuodesta riippuen 472–484 taksia, Kuopion taksien määrä 125–131 taksia ja Siilinjärven taksien määrä 30–32 taksia. Laskentaan on otettu mukaan ne taksit, jotka ovat liikennöineet vuoden aikana vähintään 11 kuukautta.

Liikevaihdot lähde Pohjois-Savon ELY-keskus
Mukana on vähintään 11 kuukautta vuoden aikana liikennöineet taksit

Kuva 4. Pohjois-Savon, Kuopion ja Siilinjärven taksien keskimääräiset liikevaihdot vuosina 2011–2014.

Ajosuoritteet ja liikevaihdot lähde Pohjois-Savon ELY-keskus
Mukana on vähintään 11 kuukautta vuoden aikana liikennöineet taksit

Kuva 5. Pohjois-Savon, Kuopion ja Siilinjärven taksien keskimääräiset liikevaihdot ajosuoritetta kohti vuosina 2011–2014.

Kyselyt ja haastattelut

Kysely taksiyrittäjille

Taksien yhteisliikenteen vaikutuksia selvitettiin Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikennealueen taksiyrittäjiltä internet-kyselyllä huhti-toukokuussa 2015. Yhteisliikennealueella toimiville 158 taksiyrittäjälle lähetettiin postitse kirje, jossa heitä pyydettiin vastaamaan internet-kyselyyn. Taksiyrittäjien taksiluvista 130:n asemapaikka oli Kuopiossa ja 28:n Siilinjärvellä. Taksiyrittäjät vastasivat kyselyyn nimettöminä. Kyselylomake on esitetty liitteessä 1.

Tässä selvityksessä Kuopion taksiyrittäjillä/takseilla tarkoitetaan niitä taksiyrittäjiä/takseja, joiden taksiluvan asemapaikka sijaitsee Kuopion kaupungin alueella. Vastaavasti Siilinjärven taksiyrittäjillä/takseilla tarkoitetaan niitä taksiyrittäjiä/takseja, joiden taksiluvan asemapaikka sijaitsee Siilinjärven kunnan alueella.

Vastajien taustatiedot

Kyselyyn vastasi yhteensä 92 taksiyrittäjää, joista 79:llä oli taksilupa Kuopiossa ja 13:lla Siilinjärvellä. Taksilupia vastanneilla taksiyrittäjillä oli yhteensä 97, joista 81 lupaa oli Kuopiossa ja 16 lupaa Siilinjärvellä. Kyselyyn vastasi 58 % kaikista taksiyrittäjistä, 61 % Kuopion taksiyrittäjistä ja 46 % Siilinjärven taksiyrittäjistä.

Taksiyrittäjistä 91 % oli miehiä ja 9 % naisia. Suurin osa (44 %) taksiyrittäjistä oli 46–57-vuotiaita, 31–45-vuotiaita oli 30 % ja vähintään 58-vuotiaita 26 %. Suurin osa (43 %) oli toiminut taksiyrittäjänä yli 15 vuotta. Korkeintaan viisi vuotta taksiyrittäjänä toimineita oli 20 %, 6–10 vuotta taksiyrittäjänä toimineita 27 % ja 11–15 vuotta taksiyrittäjänä toimineita 10 %.

Taksiyrittäjien taksiajoneuvoista 87 % oli henkilöautoja ja 13 % esteettömiä henkilöautoja.

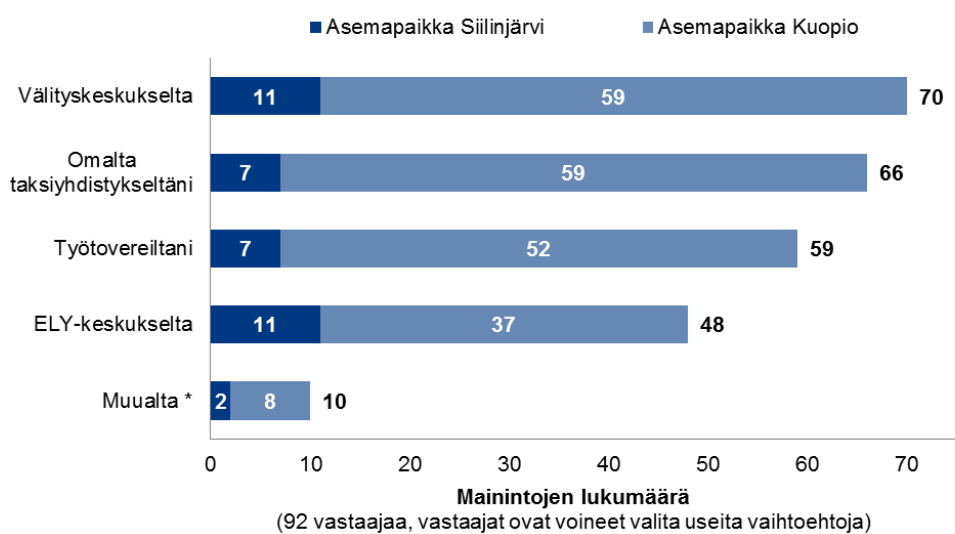
Yhteisliikenteestä tiedottaminen ja toiminnanohjaus

Taksiyrittäjät olivat saaneet tietoa ja toimintaohjeita yhteisliikenteestä useista eri lähteistä. Eniten tietoa ja toimintaohjeita oli saatu taksien välityskeskuksesta, mutta myös omalta taksiyhdistykseltä ja työtovereilta oli saatu usein tietoa ja toimintaohjeita yhteisliikenteestä. Myös ELY-keskuksesta oli saatu melko usein tietoa ja toimintaohjeita yhteisliikenteestä. (Kuva 6)

Suurin osa taksiyrittäjistä koki tiedottamisen yhteisliikenteestä ristiriitaiseksi ja osan mielestä se oli myös riittämätöntä, mutta osa vastaajista koki kuitenkin tiedottamisen olevan riittävää (Kuva 7). Taksiyrittäjät kokivat tiedottamisen ristiriitaiseksi tai riittämättömäksi, koska he eivät tieneet miten yhteisliikenteessä toimitaan käytännössä. Eniten epäselvyyttä on ollut taksamittarin käytön ja taksarajojen soveltamisen ohjeistuksessa. Muita epäselviä asioita olivat mm. paikallistuntemusvaatimus ja oman asemapaikkavelvoitteen noudattaminen.

Taksiyrittäjien mielestä tiedottaminen yhteisliikenteestä kuuluu ensisijaisesti ELY-keskukselle (Kuva 8). Usean taksiyrittäjän mielestä tiedottaminen voitaisiin käytännössä tehdä välityskeskusten ja/tai taksiyhdistyksen kautta, jolloin ELY-keskus tiedottaisi ensin välityskeskusta ja/tai taksiyhdistystä.

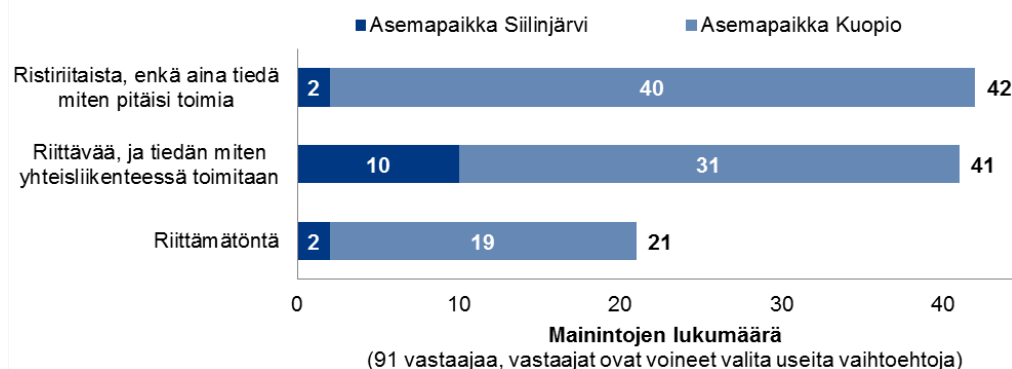
Mistä olette saaneet tietoa ja toimintaohjeita yhteisliikenteestä?

* Sanomalehdestä, Taksiliitosta, taksitarkastajilta, poliisilta ja yhteisliikennepalavereista

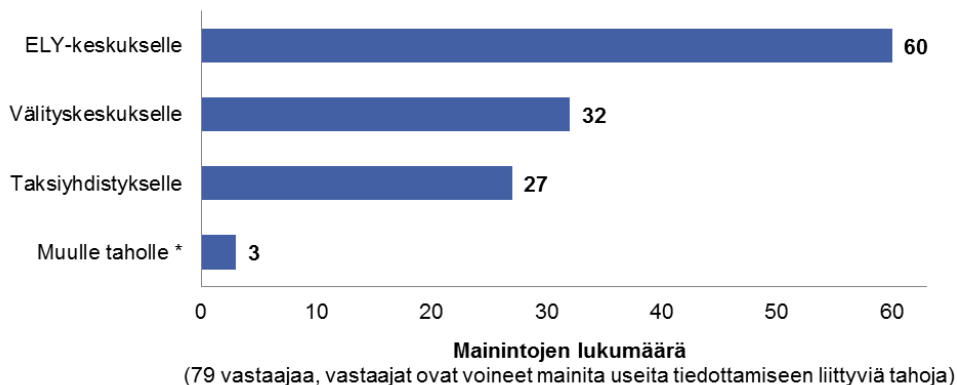
Kuva 6. Tiedon ja toimintaohjeiden saaminen yhteisliikenteestä.

Millaista tiedottaminen yhteisliikenteestä on mielestänne ollut?

Kuva 7. Yhteisliikenteestä tiedottamisen riittävyys ja laatu.

Kenelle tiedottaminen yhteisliikenteestä mielestänne kuuluu?

* Liikenteen turvallisuusvirasto Trafille, poliisille ja taksitarkastajalle

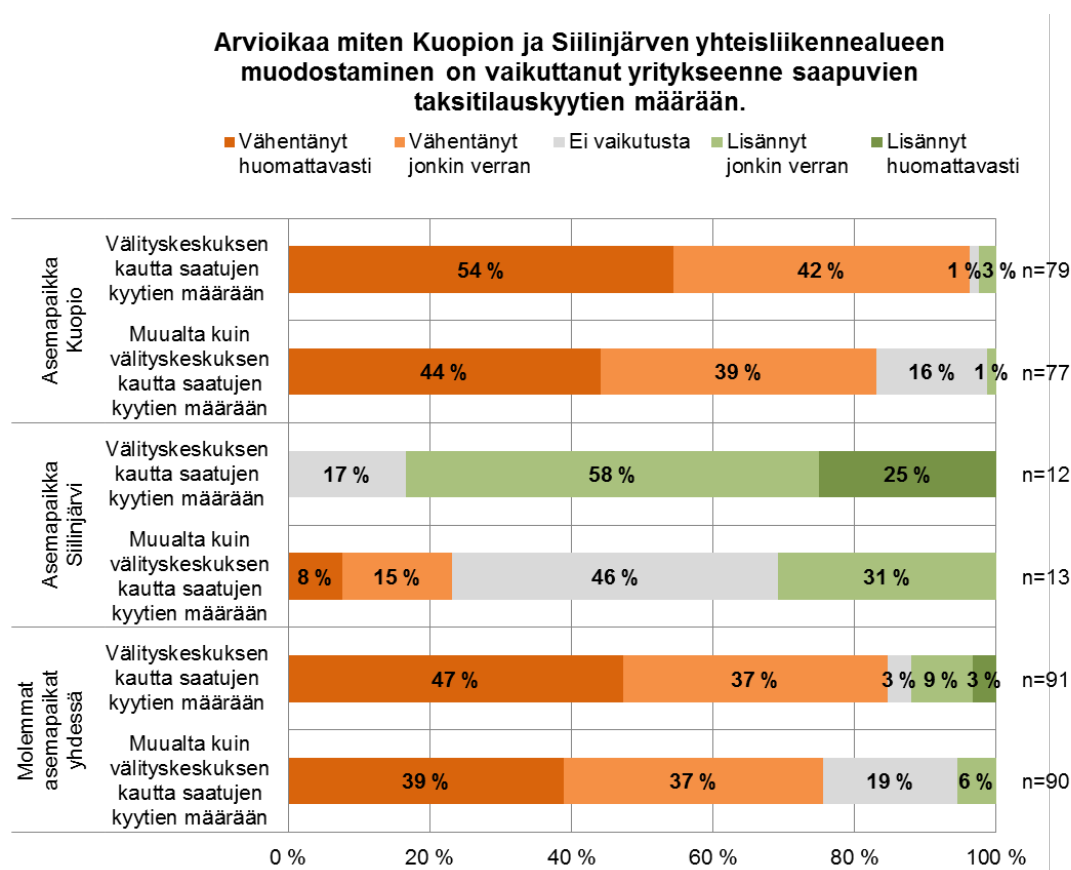
Kuva 8. Yhteisliikenteestä tiedottamisen kuuluminen eri tahoille.

Taksikyytitilausten määrä

Taksiryttäjistä selvästi suurin osa (84 %) arvioi yhteisliikennealueen muodostamisen vähentäneen jonkin verran tai huomattavasti yritykseen välityskeskukseen kautta saatujen kyytitilausten määrään. Myös muualta kuin välityskeskukseen kautta yritykseen saatujen kyytitilausten määrään selvästi suurin osa (76 %) taksiryttäjistä arvioi yhteisliikennealueen muodostamisen vaikuttaneen jonkin verran tai huomattavasti vähentävästi. (Kuva 9)

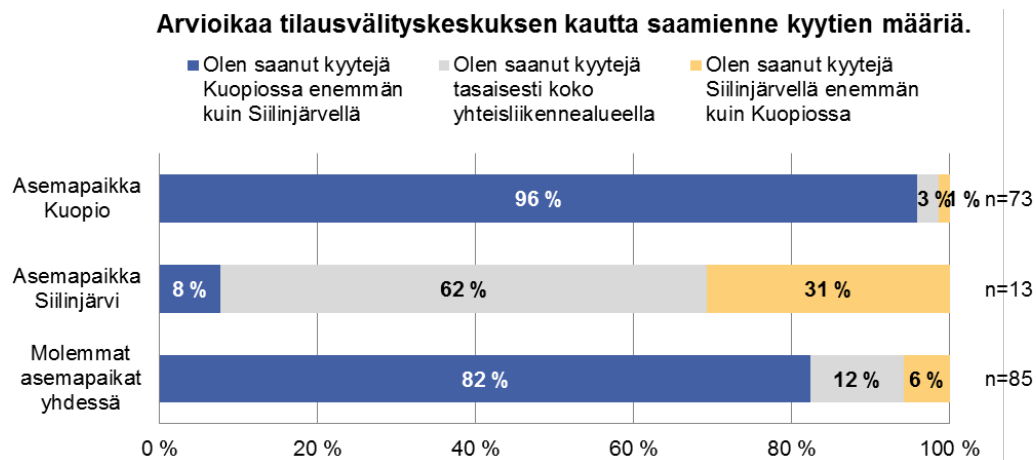
Kuopion taksiryttäjistä selvästi suurin osa (83–96 %) arvioi yhteisliikennealueen muodostamisen vähentäneen jonkin verran tai huomattavasti yrityksen kyytitilauksia (Kuva 9). Taksiryttäjät perustelivat kyytitilausten vähenemistä mm. huonolla taloustilanteella, taksien liian suurella määrällä ja Siilinjärven taksien siirtymisellä liikennöimään Kuopion alueelle.

Siilinjärven taksiryttäjistä selvästi suurin osa (83 %) arvioi yhteisliikennealueen muodostamisen lisänneen jonkin verran tai huomattavasti yritykseen välityskeskukseen kautta saatuja kyytitilauksia. Taksiryttäjistä 46 % arvioi, että muualta kuin välityskeskukseen kautta yritykseen saatujen kyytien määrään yhteisliikennealueen muodostamisella ei ollut vaikutusta. (Kuva 9) Taksiryttäjät perustelivat välityskeskukseen kautta saatujen kyytitilausten lisääntymistä liikennöintialueen laajenemisella, mutta mainitsivat kuitenkin kyytien määrän vähentyneen kokonaisuutena huonosta taloustilanteesta johtuen.

Kuva 9. Yhteisliikennealueen muodostamisen vaikutus taksitilauksyytien määrään taksirytyksissä.

Kuopion taksiryttäjistä lähes kaikki (96 %) arvioi saaneensa tilausvälityskeskukseen kautta Kuopiossa enemmän kyytejä kuin Siilinjärvellä. Siilinjärven taksiryttäjistä suurin osa (62 %) arvioi saaneensa tilausvälityskeskukseen kautta kyytejä tasaisesti koko yhteisliikennealueella ja lähes kolmasosa arvioi saaneensa Siilinjärvellä enemmän kyytejä kuin Kuopiossa. (Kuva 10)

Kuva 10. Tilausvälityskeskukseen kautta saatujen taksikyytien määrä.

Taksin saatavuus

Taksiryttäjien arvioiden perusteella yhteisliikennealueen muodostaminen on toisaalta heikentänyt ja toisaalta parantanut taksien saatavuutta Kuopion lentoasemalla. Suurin osa (75 %) taksiryttäjistä arvioi taksien saatavuuden heikentyneen jonkin verran tai huomattavasti muualla yhteisliikennealueella. (Kuva 11)

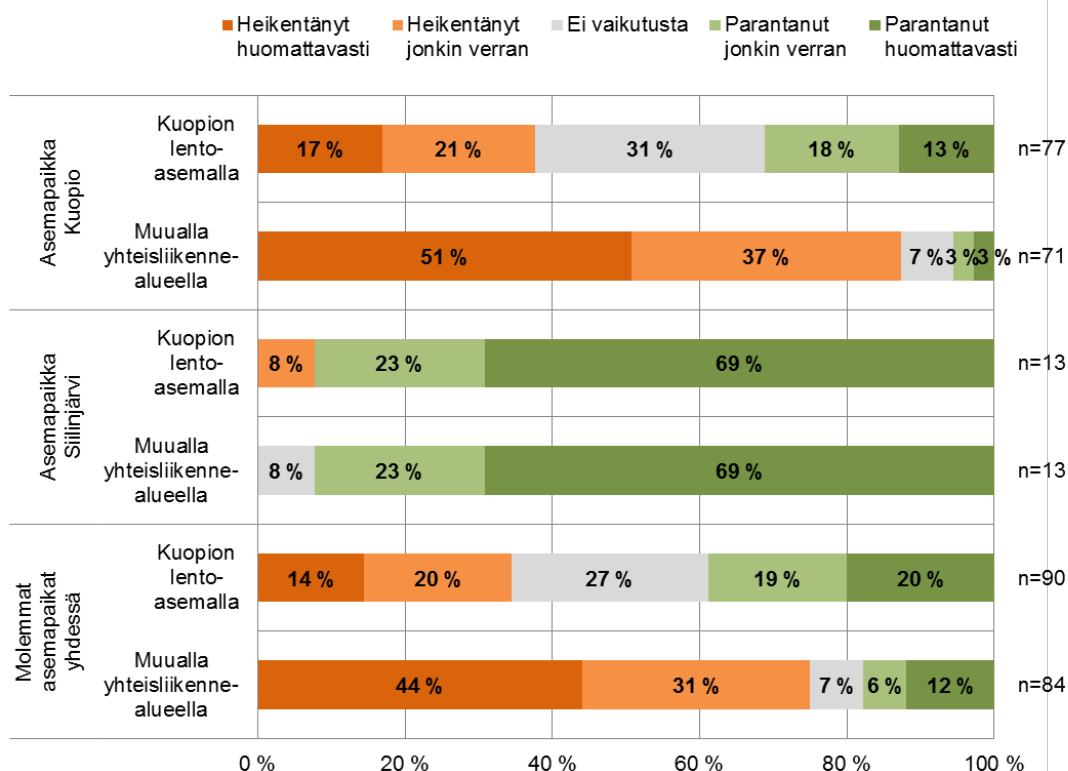
Kuopion taksiryttäjistä selvästi suurin osa (88 %) arvioi taksien saatavuuden heikentyneen jonkin verran tai huomattavasti muualla yhteisliikennealueella (Kuva 11). Taksiryttäjät perustelivat vastauksiaan mm. sillä, että yhteisliikennealueen muodostamisen jälkeen Siilinjärven taksit ovat siirtyneet liikennöimään pääasiassa Kuopion alueelle, mistä syystä erityisesti Vuorelassa on ajoittain pulaa vapaista takseista.

Siilinjärven taksiryttäjistä selvästi suurin osa (92 %) arvioi taksien saatavuuden sekä lentoasemalla että muualla yhteisliikennealueella parantuneen jonkin verran tai huomattavasti (Kuva 11). Taksiryttäjät perustelivat vastauksiaan mm. sillä, että takseja on nyt käytössä koko yhteisliikennealueella enemmän ja asiakas saa taksin nopeammin lentoasemalla.

Kuopion taksiryttäjistä kaikki ottivat heille Kuopiossa välitetyn kyydin vastaan aina tai melkein aina. Siilinjärvellä Kuopion taksiryttäjistä suurin osa (55 %) otti vastaan kyydin aina tai melkein aina, mutta kolmasosa vastaajista otti kyydin vastaan Siilinjärvellä harvoin tai ei koskaan. Taksiryttäjät perustelivat kyytien vastaanottamatta jättämistä Siilinjärvellä sillä, että heillä ei ole paikallistuntemusta Siilinjärveltä ja että heidän asemapaikkansa on Kuopiossa. (Kuva 12)

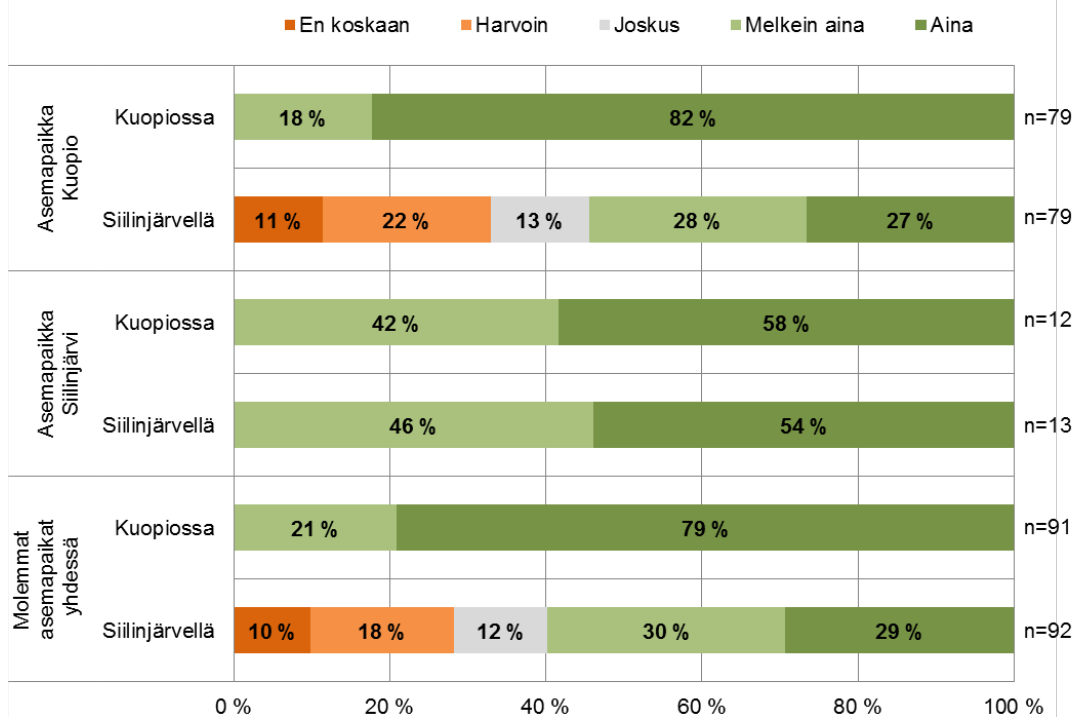
Siilinjärven taksiryttäjistä kaikki ottivat heille välitetyn kyydin vastaan aina tai melkein aina sekä Siilinjärvellä että Kuopiossa. (Kuva 12)

Arvioikaa miten Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikennealueen muodostaminen on muuttanut taksiautojen saatavuutta.

Kuva 11. Yhteisliikennealueen muodostamisen vaikutus taksin saatavuuteen.

Kuinka usein otatte teille välitetyn kyydin vastaan?

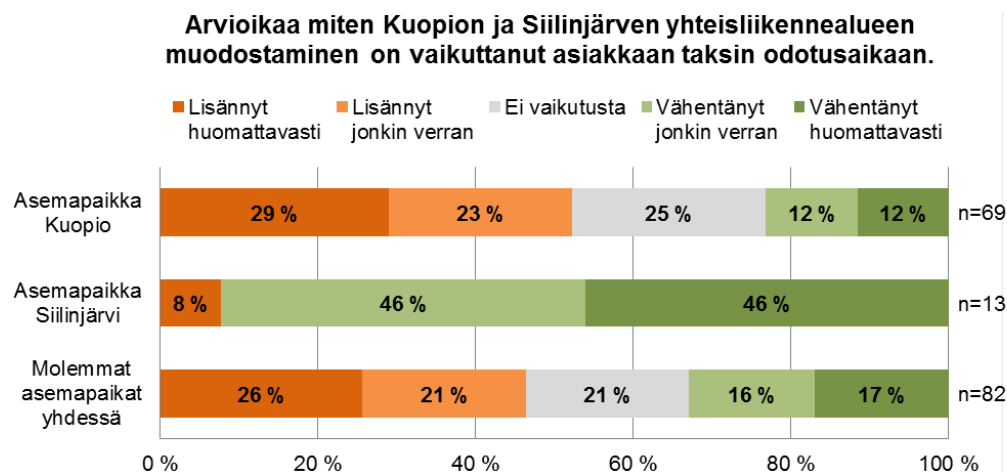

Kuva 12. Kyydin vastaanottaminen.

Asiakkaan taksin odotusaika

Kuopion taksiryttäjistä suurin osa (52 %) arvioi, että yhteisliikennealueen muodostaminen on lisännyt asiakkaan taksin odotusaikaa jonkin verran tai huomattavasti. Toisaalta neljäsosa taksiryttäjistä arvioi, että vaikutusta ei ollut ja lähes neljäsosa arvioi, että odotusaika on vähentynyt jonkin verran tai huomattavasti. (Kuva 13) Vastausten perusteluissa taksiryttäjät tarkensivat, että Kuopiossa asiakas saa taksin nopeasti, mutta Siilinjärvellä erityisesti Vuorelassa taksin odotusaika on lisääntynyt.

Siilinjärven taksiryttäjistä selvästi suurin osa (92 %) arvioi, että yhteisliikennealueen muodostaminen on vähentänyt asiakkaan taksin odotusaikaa jonkin verran tai huomattavasti. (Kuva 13) Taksiryttäjät perustelivat vastauksiaan sillä, että kyyttilaus välitetään lähimpänä olevalle taksille, jolloin asiakas saa taksin nopeammin.

Kuva 13. Yhteisliikennealueen muodostamisen vaikutus asiakkaan taksin odotusaikaan.

Taksinkuljettajien paikallistuntemus

Kuopion taksiryttäjistä kaikki olivat suorittaneet taksinkuljettajan Kuopion paikallistuntemuskokeen ja 13 % taksinkuljettajan Siilinjärven paikallistuntemuskokeen. Vastaavasti Siilinjärven taksiryttäjistä 77 % oli suorittanut taksinkuljettajan Siilinjärven paikallistuntemuskokeen ja 69 % taksinkuljettajan Kuopion paikallistuntemuskokeen. (Taulukko 1)

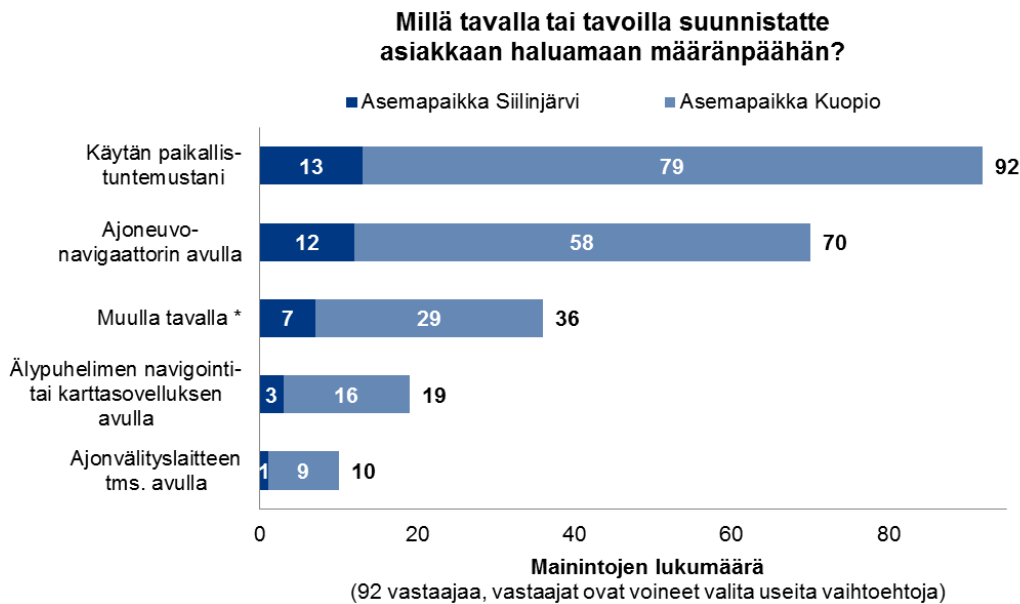
Kuopion taksiryttäjistä suurin osa ei ollut suorittanut taksinkuljettajan Siilinjärven paikallistuntemuskoeita. Taksiryttäjät perustelivat paikallistuntemuskokeen suorittamatta jättämisen oman asemapaikkansa sijainnilla, jolloin paikallistuntemuskokeen suorittamiselle ei koettu olevan tarvetta.

Osa Siilinjärven taksiryttäjistä ei ollut suorittanut taksinkuljettajan Siilinjärven tai Kuopion paikallistuntemuskoeita. Taksiryttäjät perustelivat paikallistuntemuskokeen suorittamatta jättämisen sillä, että heidän aloittaessa työuransa taksinkuljettajilta ei vaadittu paikallistuntemuskoeita tai että he toimivat pääasiassa Kuopiossa.

Taulukko 1. Taksinkuljettajan paikallistuntemuskokeen suorittaneiden lukumäärät ja osuudet.

Taksin asemapaikka (vastaajien lukumäärä)	Paikallistuntemuskokeen suorittaneiden taksiryttäjien lukumäärä ja osuus			
	Kuopion paikallistuntemuskoe		Siilinjärven paikallistuntemuskoe	
Kuopio (n=79)	79	100 %	10	13 %
Siilinjärvi (n=13)	9	69 %	10	77 %
Molemmat yhteensä (n=92)	88	97 %	20	22 %

Taksinkuljettajat suunnistivat asiakkaan haluamaan määränpään pääasiassa paikallistuntemuksensa tai ajoneuvonavigaattorin avulla. Asiakkaalta myös kysyttiin neuvoa melko usein ja silloin tällöin myös työkaverilta (kuvassa kohta ”Muulla tavalla”). (Kuva 14)

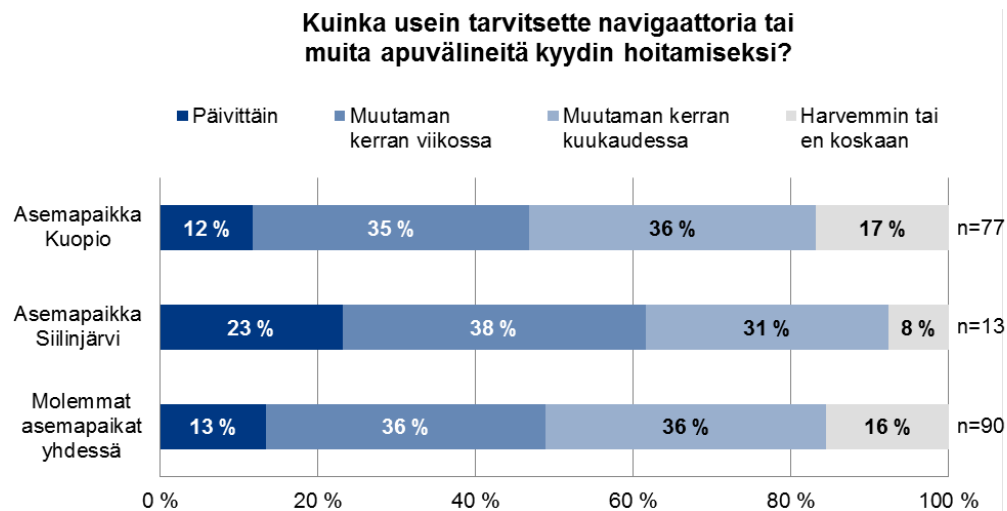

* Kysymällä asiakkaalta tai työkaverilta neuvoa tai paperikartan avulla

Kuva 14. Suunnistaminen määränpään.

Suurin osa taksinkuljettajista tarvitsi navigaattoria tai muita apuvälineitä kyydin hoitamiseksi muutaman kerran viikossa (36 %) tai muutaman kerran kuukaudessa (36 %). Siilinjärven taksiryttäjät tarvitsivat navigaattoria tai muita apuvälineitä hieman useammin kuin Kuopion taksiryttäjät. (Kuva 15)

Taksiryttäjät käyttivät navigaattoria tai muita apuvälineitä silloin kun matka suuntautui oman asemapaikkakunnan ulkopuolelle esimerkiksi maaseudulle, uusille asuinalueille tai jos asiakkaan ilmoittama osoite oli tuntematon. Osoitteeseen opastuksen lisäksi navigaattoria käytettiin matka-ajan laskentaan.

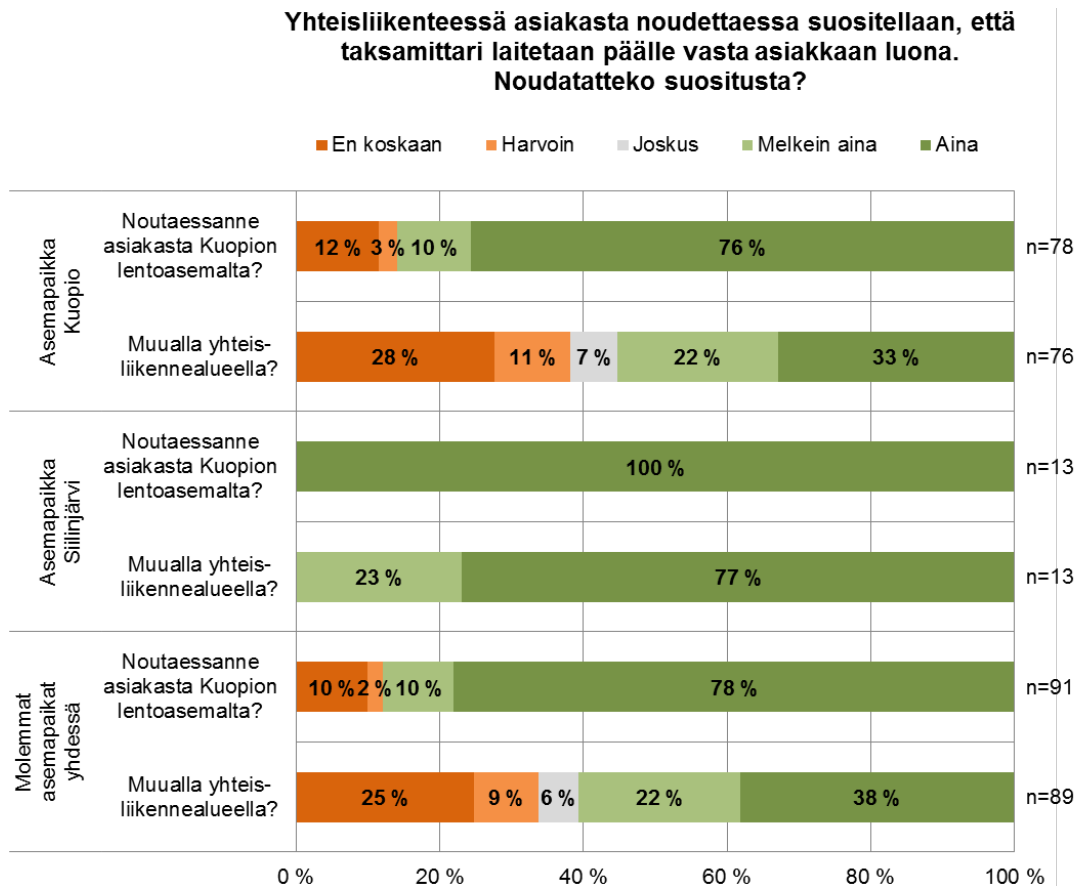

Kuva 15. Navigaattorin tai muiden apuvälineiden käyttäminen.

Taksimatkan hinnoittelu

Suosituksista taksimittarin päälle laittamisesta vasta asiakkaan luona kaikki Siilinjärven taksiryttäjät noudattivat melkein aina tai aina (Kuva 16). Taksiryttäjät perustelivat suosituksen noudattamista sillä, että asiakkaalle hinnan tulee olla aina sama.

Kuopion taksiryttäjistä selvästi suurin osa (86 %) noudatti suosituksista noutaessaan asiakasta lentoasemalta melkein aina tai aina ja suurin osa (55 %) noudatti suosituksista muualla yhteisliikennealueella melkein aina tai aina. Osa taksiryttäjistä (15–39 %) ei noudattanut suosituksista koskaan tai noudatti sitä harvoin. (Kuva 16) Ne taksiryttäjät, jotka eivät noudattaneet suosituksista, perustelivat toimintaansa sillä, että he toimivat lain mukaan ja noudattavat asemapaikkansa taksarajoja.

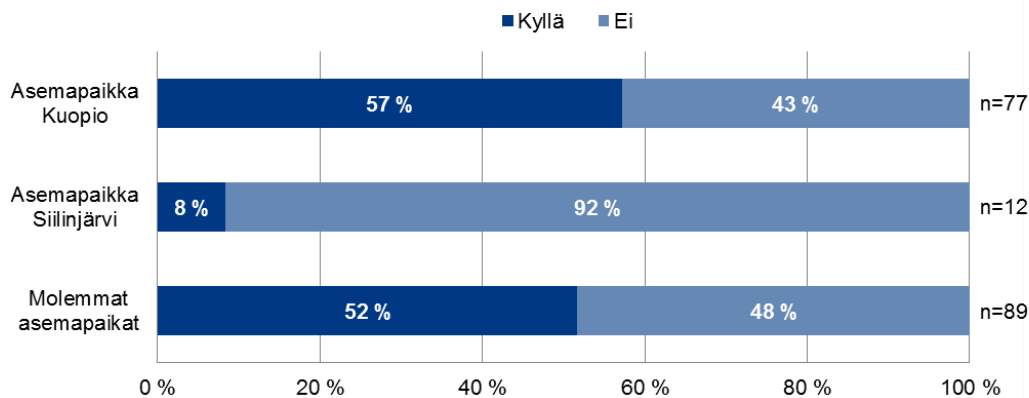
Kuva 16. Taksimittarisuosituksen noudattaminen.

Taksiryttäjistä hieman runsas puolet oli saanut palautetta tai kommentteja asiakkailta samanpituisen taksimatkan erilaisesta hinnasta. Kuopion taksiryttäjistä 57 % ja Siilinjärven taksiryttäjistä 8 % oli saanut palautetta tai kommentteja asiakkailta samanpituisen taksimatkan erilaisesta hinnasta. (Kuva 17)

Muutama Kuopion taksiryttäjistä oli saanut asiakkailta palautetta tai kommentteja asiakkailta samanpituisen taksimatkan erilaisesta hinnasta usein. Suurin osa taksiryttäjistä oli saanut palautetta tai kommentteja harvoin tai silloin tällöin. Palautetta ja kommentteja Kuopion taksiryttäjät olivat saaneet erityisesti niiltä asiakkailta, jotka oli haettu Siilinjärven puolelta. Taksiryttäjät olivat vastanneet asiakkaille erilaisen hinnan johtuvan taksien eri asemapaikoista, taksarajoista, eri reitistä tai odotusajasta ja osa oli pyytänyt asiakasta ottamaan tarvittaessa yhteyttä ELY-keskukseen.

Siilinjärven taksiryttäjistä yksi oli saanut asiakkailta palautetta tai kommentteja asiakkailta samanpituisen taksimatkan erilaisesta hinnasta. Taksiryttäjä oli kertonut asiakkaalle hintaan vaikuttavan erilainen lähtömaksu eri kellonaikoina, odotusaika ja erilainen henkilömäärä taksissa.

Ovatko asiakkaat kommentoineet tai antaneet palautetta yrityksellenne samanpituisen taksimatkan erilaisesta hinnasta?

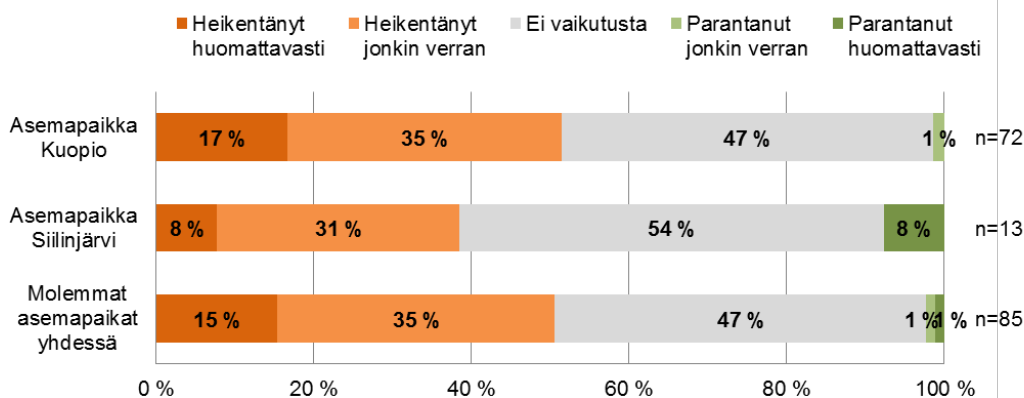

Kuva 17. Palaute tai kommentit taksimatkan hinnasta.

Taksinkuljettajien työturvallisuus

Kuopion taksiryttäjistä suurin osa (52 %) arvioi, että yhteisliikennealueen muodostaminen on heikentänyt yrityksen taksinkuljettajien työturvallisuutta jonkin verran tai huomattavasti. Toisaalta lähes puolet taksiryttäjistä arvioi, että vaikutusta ei ollut. Vastausten perusteluissa taksiryttäjät kertoivat työturvallisuuden heikentyneen taksinkuljettajien työilmapiirin huonontumisesta johtuen. Taksiryttäjät kokivat työilmapiirin huonontuneen Kuopion ja Siilinjärven taksinkuljettajien välillä, koska kuljettajien kesken on esiintynyt epäasiallista ja epäkunnioittavaa käytöstä. (Kuva 18)

Arvioikaa miten Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikennealueen muodostaminen on vaikuttanut yrityksenne taksinkuljettajien työturvallisuuteen (esim. vuorovaikutus Kuopion lentoasemalla).

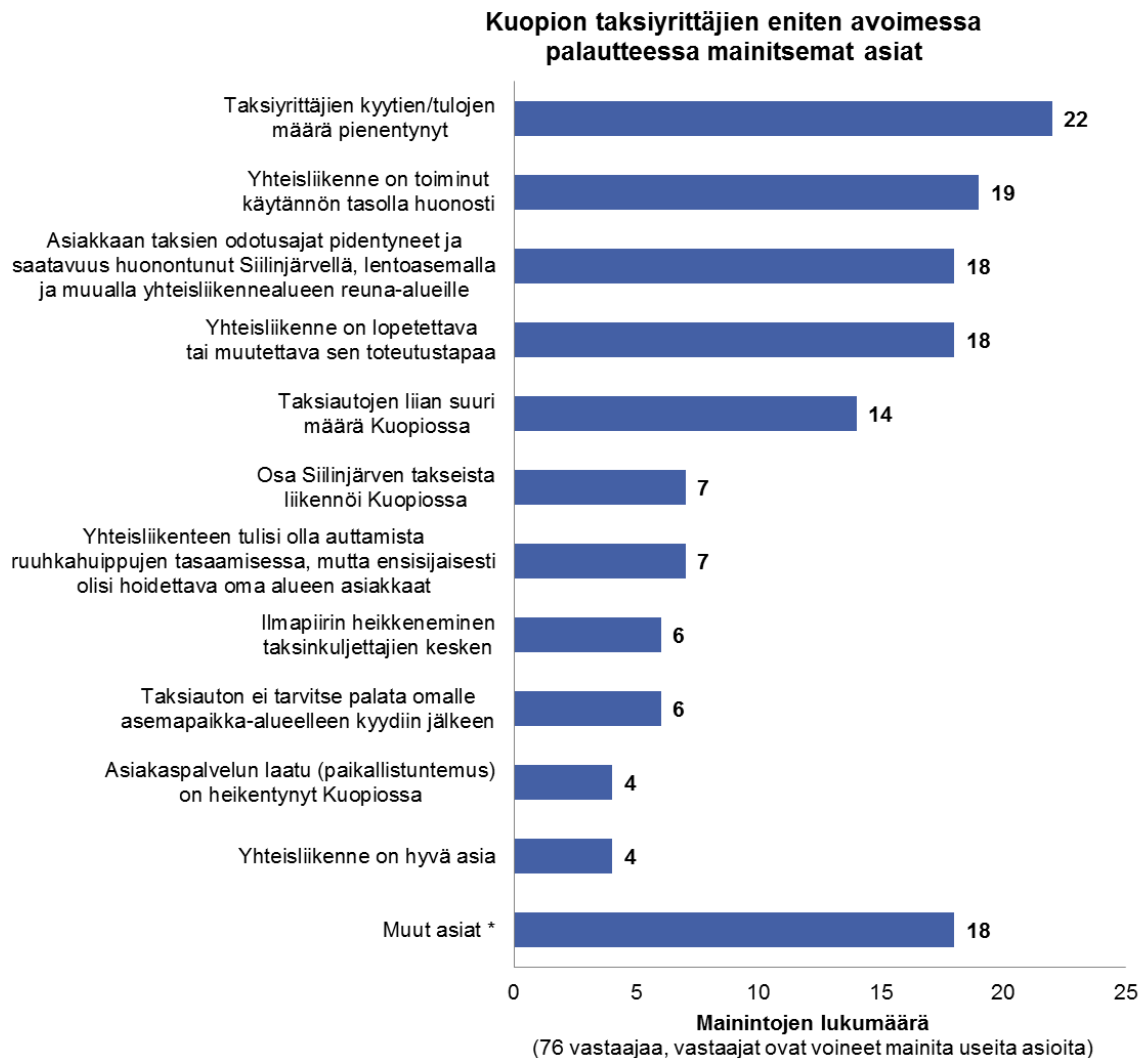
Kuva 18. Yhteisliikennealueen muodostamisen vaikutus taksinkuljettajien työturvallisuuteen.

Avoin palaute yhteisliikenteestä

Taksiryttäjät antoivat runsaasti vapaata avointa palautetta Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteestä. Siilinjärven taksiryttäjistä kaikki antoivat palautetta ja Kuopion taksiryttäjiltä palautetta saatiin kolmea lukuun ottamatta kaikilta.

Siilinjärven taksiryttäjistä lähes kaikki kokivat yhteisliikenteen positiivisena, koska asiakkaan taksin odotusajat ovat lyhentyneet, yhteisliikennealueen kyytitilaukset ovat jakautuneet tasapuolisemmin ja taksien tyhjänäajo on vähentynyt. Negatiivisina asioina pidettiin sitä, että osa taksiryttäjistä pitää yhteisliikennettä syynä taksikyytien määrän yleiseen vähenemiseen sekä sitä, että asemapaikaltaan eri taksien kuljettajien kesken ilmapiiri on heikentynyt.

Kuopion taksiryttäjät mainitsivat avoimessa palautteessa useimmiten taksikyytiensä määrän vähentymisen ja tulojen pienentymisen. Muita paljon mainittuja asioita olivat yhteisliikenteen huono toimivuus käytännön tasolla, asiakkaan taksin odotusajan pidentyminen ja taksin saatavuuden huonontuminen Siilinjärvellä, lentoasemalla ja yhteisliikennealueen reuna-alueilla, vaatimus yhteisliikenteen lopettamisesta tai muuttamisesta sekä taksien liian suuri määrä Kuopiossa. (Kuva 19)

* Vapaavuorolaisten toiminta, yhteisliikennealueen maantieteelliset erityispiirteet, kyytien hintojen nousu Siilinjärvellä, Siilinjärven taksien lupa liikennöidä taksiluvallansa Kuopiossa, yhteisliikennealueen tulisi olla pelkkä lentoasema tai lentoasema ja Kuopio sekä Siilinjärvellä on liikaa takseja

Kuva 19. Kuopion taksiryttäjien avoimessa palautteessa mainitsemat asiat.

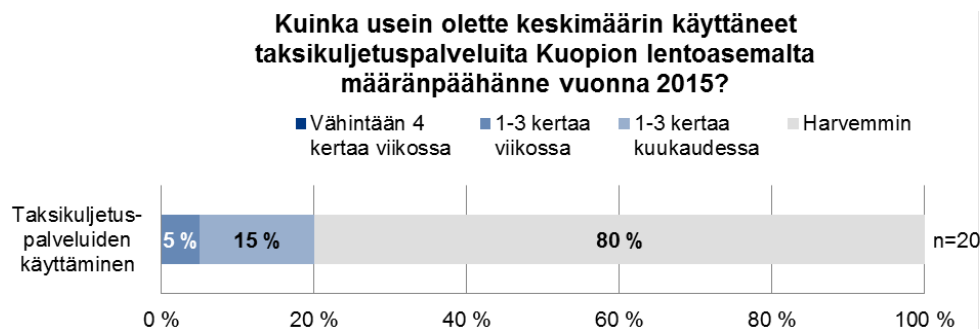
Kysely taksien asiakkaille

Taksien yhteisliikenteen vaikutuksia selvitettiin Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikennealueen taksien asiakkailta internet-kyselyllä huhti-toukokuussa 2015. Kuopion ja Siilinjärven alueella toimiville 27 organisaatiolle lähetettiin sähköpostitse kyselylinkin sisältävä sähköpostiviesti, jossa pyydettiin heidän organisaatioissaan taksia Kuopion lentoasemalta määränpäähensä käyttäviä henkilöitä vastaamaan kyselyyn. Organisaatioissa olivat edustettuina osa alueen julkisista organisaatioista ja osa alueen yrityksistä. Kyselylomake on esitetty liitteessä 2.

Vastajien taustatiedot

Kyselyyn vastasi yhteensä 21 taksien asiakasta, joista 18:n toimipiste sijaitsi Kuopiossa ja kolmen Siilinjärvellä. Vastauksia saatiin kymmenestä eri organisaatiosta, joista suurin osa julkisia organisaatioita.

Taksien asiakkaista selvästi suurin osa (80 %) oli käyttänyt alkuvuonna 2015 taksikuljetuspalveluita Kuopion lentoasemalta määränpäähensä harvemmin kuin 1–3 kertaa kuukaudessa. (Kuva 20)

Kuva 20. Taksikuljetuspalveluiden käyttäminen.

Taksikuljetuspalveluiden asiakaspalvelun laatu

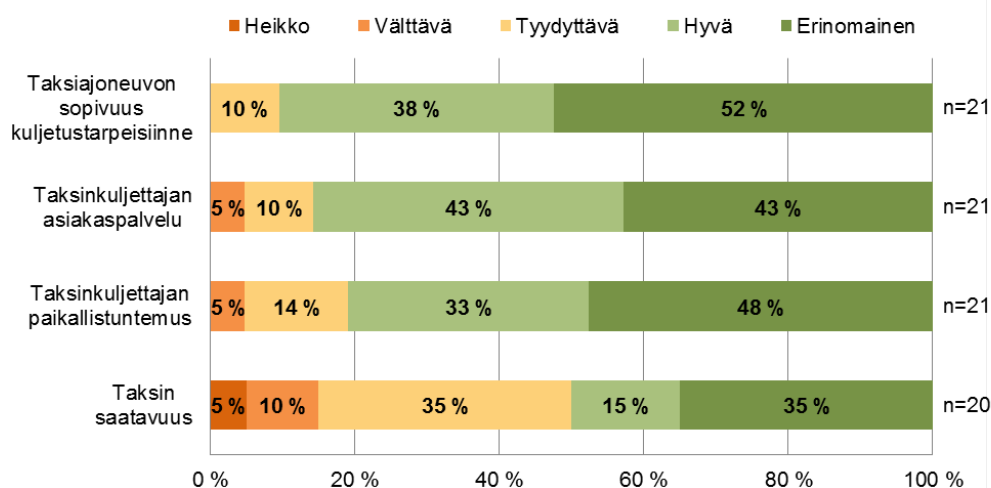
Taksien asiakkaista selvästi suurin osa (90 %) piti alkuvuonna 2015 käyttämissään taksikuljetuspalveluissa taksiajoneuvon sopivuutta kuljetustarpeisiinsa hyvänä tai erinomaisena. Loput 10 % piti ajoneuvon sopivuutta tyydyttävänä. (Kuva 21)

Taksinkuljettajan asiakaspalvelua asiakkaista selvästi suurin osa (86 %) piti hyvänä tai erinomaisena. Pieni osa (5 %) piti asiakaspalvelua välttävänä. (Kuva 21) Asiakkaiden mukaan taksinkuljettajat eivät aina nouse autosta asiakasta palvellessaan.

Taksinkuljettajan paikallistuntemusta asiakkaista selvästi suurin osa (81 %) piti hyvänä tai erinomaisena. Pieni osa (5 %) piti paikallistuntemusta välttävänä. (Kuva 21) Asiakkaiden mukaan kaikki Siilinjärven taksit eivät tunne Kuopiota, vaan asiakkaan on neuvottava kuljettajaa.

Taksin saatavuutta puolet asiakkaista piti hyvänä tai erinomaisena, 35 % tyydyttävänä ja 15 % heikkona tai välttävänä (Kuva 21). Asiakkaiden mukaan taksi on tilattava Kuopion lentoasemalle ennakoon, jos haluaa varmistaa taksin saatavuuden erityisesti iltakoneen laskeuduttua.

Arvioikaa Kuopion lentoasemalta määränpäähänne vuonna 2015 käyttämienne taksikuljetuspalvelujen asiakaspalvelun laatua.

Kuva 21. Taksikuljetuspalveluiden asiakaspalvelun laatu.

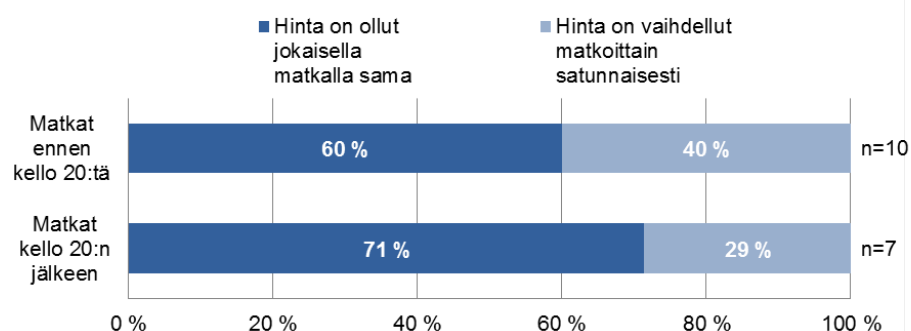
Taksimatkan hinnoittelu

Suurin osa taksien asiakkaista oli valinnut taksimatkojen hinnoittelua koskeneissa kysymyksissä ”En osaa sanoa” -vaihtoehdon. ”En osaa sanoa” -vastaukset on poistettu kysymyksen analyysistä. Toiseen taksimatkojen hintoja koskeneista kysymyksistä osasi vastata kymmenen taksien asiakasta ja toiseen seitsemän asiakasta.

Asiakkaiden mukaan ennen kello 20:tä alkuvuonna 2015 Kuopion lentoasemalta samaan määränpäähän tehdyillä taksimatoilla 40 %:lla matkoista hinta on vaihdellut satunnaisesti matkoittain. Kello 20:n jälkeen tehdyillä taksimatoilla 29 %:lla matkoista hinta on vaihdellut satunnaisesti matkoittain. (Kuva 22)

Kommenteissaan asiakkaat pitivät taksimatkojen hintoja kalliina ja pyrkivät käyttämään mahdollisuuksiensa mukaan linja-autoa lentoasemalta matkustaessaan. Myös kimpptaksiyhteyttä lentoasemalta ehdotettiin.

Arvioikaa vuonna 2015 Kuopion lentoasemalta samaan määränpäähän tekemiinne taksimatkojen hintoja.

Kuva 22. Taksimatkojen hinnat.

Avoin palaute taksipalveluista

Avointa vapaata palautetta taksipalveluista saatiin vain muutamalta taksien asiakkaalta. Asiakkaat pitivät taksipalveluita yleisesti hyvinä. Kuopion yliopiston rakennuksia ei tunneta riittävän hyvin, mutta ongelma saattaa myös johtua yliopistorakennusten osoitteiden nimeämisestä. Myös taksin saamisessa lentoasemalta illalla on ollut vaikeuksia.

Arvio kyselyiden vastausten luotettavuudesta

Kyselyissä saatujen vastausten luotettavuuteen vaikuttavia asioita ovat vastausten keruutapa, vastausprosentti, vastausten edustavuus sekä vastaajan henkilökohtaisiin ominaisuuksiin ja vastaustilanteeseen liittyvät asiat.

Taksiryttäjille suunnatussa kyselyssä vastaajien sähköpostiosoitteita ei ollut käytettävissä, joten vastaukset jouduttiin keräämään lähettämällä jokaiselle yhteisliikennealueella toimivalle taksiryttäjälle paperisaa- te postitse. Paperisaahteessa oli selväkielinen www-osoite, jonka kirjoittamalla selaimen osoiteriville vastaajat pääsivät kyselylomakkeelle. On mahdollista, että kyselyyn on vastannut sellainen henkilö, jolle kyselyä ei ollut tarkoitettu. Ei ole siis voitu varmistaa, että kyselyyn vastannut juuri se taksiryttäjä, jolle kysely oli tarkoitettu. On myös mahdollista, että sama henkilö on vastannut kyselyyn useammin kuin yhden kerran. Kyselyssä käytetty kyselyohjelma ei tallenna vastaajan tietokoneen IP-osoitetta, josta voisi päätellä useamman kuin yhden vastauksen mahdollisuutta.

Kuopion taksiryttäjistä kyselyyn vastasi 61 % ja Siilinjärven taksiryttäjistä 46 %. Yleensä kyselyissä vastausprosentti vaihtelee 10 %:n ja 95 %:n välillä ja hyvänä vastausprosenttina voidaan pitää 30–40 %:ia. Vastaamisen aktiivisuuteen vaikuttavat mm. aihepiirin kiinnostavuus sekä mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta. Taksiryttäjien korkeahkojen vastausprosenttien perusteella Kuopion ja Siilinjärven taksien asemapaikkojen yhdistäminen näyttäisi olevan taksiryttäjien keskuudessa kiinnostava aihe. Tätä tukee myös lähes kaikkien vastaajien antama suuri avointen palautteiden määrä.

Korkeahkoista vastausprosentista huolimatta kyselyssä ei saatu vastauksia kaikilta taksiryttäjiltä. Yleensä kyselyihin vastaavat kyselyn aiheesta kiinnostuneimmat vastaajat ja siten vastaajilta saadut vastaukset eivät edusta koko sitä joukkoa, jolle kysely on tarkoitettu. Saattaa olla, että Kuopion taksiryttäjistä kyselyyn on vastannut suurimmaksi osaksi se joukko, joka kokee yhteisliikenteen hankalana ja siksi vastaukset ovat kärjistettyjä ja vastausten jakaumat siten vinoutuneita. Vastaamatta jättäneiden vastaajien vastaukset saattaisivat siis olla erilaisia kuin nyt kyselyyn vastanneiden vastaukset.

Vastaajan henkilökohtaiset ominaisuudet vaikuttavat kyselystä saataviin vastauksiin. Vastaaja ei välttämättä vastaa esitettyihin kysymyksiin rehellisesti tai vastaaja saattaa ymmärtää esitetyn kysymyksen eri tavalla kuin mitä on tarkoitettu. Vastaaja voi myös vastata vahingossa väärin kysymykseen. Vastaustilanteessa myös kysytyn asian muistamattomuus tai väärin muistaminen vaikuttaa vastaukseen samoin kuin vastaajan mielentila vastaustilanteessa.

(Lähteitä osaan tämä luvun asioista KvantiMOTV ja Good & Hardin 2012)

Viranomaisten, elinkeinoelämän, taksien välityskeskukseen sekä taksiautoilijoiden yhdistysten ja etujärjestön edustajien haastattelut

Taksien yhteisliikenteen vaikutuksia selvitettiin haastattelemalla viranomaisia, elinkeinoelämän, välityskeskukseen sekä taksiautoilijoiden yhdistysten ja etujärjestön edustajia. Tähän lukuun on koottu yhteenvedot haastateltavien vastauksista aihepiireittäin. Haasteltavia henkilöitä oli yhteensä kymmenen.

Yhteisliikenteestä tiedottaminen ja toimijoiden välinen yhteistyö

Yhteisliikenteestä on haastateltavien mukaan tiedotettu taksiryttäjiä riittävästi. Osa haastateltavista kuitenkin arvioi, että asiakkaita voisi tiedottaa yhteisliikenteestä enemmän. Toisaalta osa haastateltavista ei pitänyt asiakkaiden tiedottamista tarpeellisena, koska asiakkaiden ei ole tarpeen tietää miten liikenne on järjestetty. Yhteisliikenteestä tiedottaminen kuuluu haastateltavien mielestä ELY-keskukselle.

Haastateltujen viranomaisten ja taksiautoilijoiden välillä yhteistyötä tehdään haastateltavien mukaan säännöllisesti, mutta osa haastatelluista koki yhteistyön vähentyneen aikaisemmasta.

Taksin saatavuus ja taksinkuljettajien paikallistuntemus

Haastateltavien mukaan taksin saatavuus yhteisliikennealueella on toisaalta parantunut ja toisaalta heikentynyt. Kokonaisuutena vastausten perusteella voidaan kuitenkin arvioida, että taksin saatavuus yhteisliikennealueella on riittävää.

Haastateltavien mukaan Kuopion lentoasemalla taksin saatavuus on parantunut aamun ensimmäisen Helsingistä Kuopioon (klo 8.25) saapuvan lennon osalta, eikä takseista ole enää ollut pulaa. Matkustajamääriltään pienempien lentojen osalta takseja ei ole ollut saatavilla riittävästi ainakaan vuorokauden viimeisen lennon matkustajille. Saapuvien lentojen matkustajamäärät ilmoitetaan taksien välityskeskukseen, mutta tiedossa ei ole taksikyydin tarvitsevien matkustajien määriä. Tarvittaessa taksin saa tilattua lentoaseman pikapuhelimella, jolloin taksi saapuu lentoasemalle 15–20 minuutissa. Osa lentomatkustajista on tottuneita matkustajia ja he tilaavat taksin ennakkoon varmistaakseen taksin saatavuuden. Kokonaisuutena vastausten perusteella voidaan arvioida, että yhteisliikennepäätös ei ole vaikuttanut taksin saatavuuteen lentoasemalla.

Kuopiossa taksin saatavuus on haastateltavien mukaan hyvä ja taksin saa muutamassa minuutissa tilauksesta. Siilinjärven taajamassa taksin saatavuus on heikentynyt. Taksin saatavuuden heikentyminen Siilinjärven taajamassa johtuu haastateltavien mukaan siitä, että Siilinjärven takseista osa on siirtynyt liikennöimään Kuopioon mikä on lisännyt taksien tarjontaa Kuopiossa ja siitä, että osa kuopiolaistaksien kuljettajista ei ota vastaan niille tarjottuja kyytejä Siilinjärven alueella paikallistuntemuksen puuttumiseen vedoten.

Taksinkuljettajien paikallistuntemuksen puuttuminen ei noussut esille haastattelussa yhtä haastateltavaa lukuun ottamatta. Takseissa on käytössä navigaattorit, joita käytetään tarvittaessa oikean osoitteen löytämiseen.

Taksimatkan hinnoittelu ja kustannukset

Osa haastateltavista oli saanut palautetta Kuopion lentoasemalta lähteneiden taksimatkojen hinnoittelusta. Joissakin tapauksissa lentoasemalta lähteneen taksimatkan hinta on ollut tyypillistä noin 30 euron hintaa selvästi suurempi, koska taksikyydin ajanut Kuopion taksi ei ole noudattanut suositusta taksamittarin päälle laittamisesta vasta asiakkaan luona. Suositusta ei ole pakko noudattaa, joten taksit voivat taksa-asetuksen perusteella veloittaa myös siirtoajosta asiakasta.

Kelan sairausvakuutuslain mukaisten kuljetusten kustannuksiin yhteisliikenteellä ei ole ollut vaikutusta.

Taksinkuljettajien työturvallisuus ja suhtautuminen yhteisliikenteeseen

Taksinkuljettajien työturvallisuuteen yhteisliikenteeseen siirtyminen ei ole haastateltavien mukaan vaikuttanut yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Taksinkuljettajien välillä on ollut erimielisyyksiä, mutta kyseessä on ollut pieni vähemmistö taksinkuljettajista.

Haastattelujen perusteella Siilinjärven taksiryttäjät suhtautuvat yhteisliikenteeseen positiivisesti, mutta Kuopion taksiryttäjistä osa suhtautuu yhteisliikenteeseen negatiivisesti. Ongelmana pidetään joidenkin Siilinjärven taksien siirtymistä liikennöimään Kuopioon.

Haastatteluissa esiin nousseita muita taksien yhteisliikenteeseen liittyviä asioita

Haastatteluissa esiin nousseita muita taksien yhteisliikenteeseen liittyviä asioita ovat:

- Yleisesti asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä taksipalveluihin. Taksien välityskeskukseen tulee vuosittain asiakaspalautteita vain noin 100 ja niistä selvästi suurin osa koskee taksinkuljettajan asiakaspalvelua ja taksiajoneuvon laatua. Elinkeinoelämän edustajan saamien palautteiden mukaan taksipalvelut ovat toimivia erityisesti verrattuna lento- ja junaliikenteeseen.
- Yhteisliikennealueen osat ovat liikenneympäristöltään erilaisia, jolloin myös taksiliikenteen tarpeet ovat erilaisia.
- Takseja on Kuopiossa liikaa, koska osa Siilinjärven takseista on siirtynyt liikennöimään Kuopioon. Samanaikaisesti Siilinjärvellä on ajoittain pula takseista. Koko yhteisliikennealueen taksilupien sopivaa määrä on vaikea arvioida.
- Lentoasemalla takseja ei ole enää päivystämässä niin usein kuin aikaisemmin.
- Lentomatrustajien määrä on Kuopion lentoasemalla vähentynyt viime vuosina. Samanaikaisesti lentoaseman kautta on alkanut liikennöidä linja-autolinja (numero 40) ja lentoaseman pysäköintialueiden käyttöaste on kasvanut.
- Tahkon alueella olisi matkailun sesonkiaikoina tarvetta suuremmalle taksimäärälle. Sesonkiaikoina Nilsiän ja Kuopion taksit voisivat tehdä yhteistyötä.

Yhteenveto kysynnän, ajosuoritteen ja liikevaihdon muutoksista sekä kyselyiden ja haastatteluiden tuloksista

Tiedottaminen ja toiminnanohjaus

Taksien yhteisliikenteestä tiedottaminen ja toiminnanohjaus koettiin pääosin riittäväksi mutta ristiriitaiseksi. Taksiryttäjien tiedottaminen koettiin riittäväksi, mutta taksiryttäjille epäselviä asioita oli taksamittarin käytön ja taksarajojen soveltamisen ohjeistuksessa, paikallistuntemusvaatimuksessa ja asemapaikkavelvoitteen noudattamisessa. Asiakkaita yhteisliikenteestä toivottiin tiedotettavan enemmän, mutta toisaalta asiakkaiden tiedottamisen tarve kyseenalaistettiin. Tiedottamisen koettiin kuuluvan pääasiassa ELY-keskukselle. Taksiryttäjät olivat saaneet tietoa ja toimintaohjeita yhteisliikenteestä useita eri lähteistä (taksien välityskeskus, oma taksiyhdistys, työtoverit, ELY-keskus ja muut lähteet).

Taksikyytitilausten määrä

Taksikyytitilausten määrän arvioitiin vähentyneen kokonaisuutena yhteisliikennealueella. Syyksi mainittiin yleisen taloustilanteen heikentyminen. Yksityisasiakkaiden määrä on vähentynyt parin viime vuoden aikana ja myös yrityksissä säästetään jonkin verran taksimatkoista. Lisäksi Kuopion lentoasemalle on Kuopiosta ja Siilinjärveltä myös linja-autoyhteys ja lentoaseman pysäköintialueiden käyttöaste on kasvanut lentomatkustajien määrän laskusta huolimatta. Taksikyytitilaustensa määrän Kuopion taksiryttäjät arvioivat vähentyneen ja Siilinjärven taksiryttäjät lisääntyneen yhteisliikenteen vaikutuksesta.

Taksin saatavuus ja asiakkaan taksin odotusaika

Taksin saatavuuden arvioitiin olevan yhteisliikennealueella kokonaisuutena riittävää. Alkuvuonna 2015 Kuopion lentoasemalla taksin saatavuus oli suurimman osan taksia käyttäneiden asiakkaiden mielestä vähintään tyydyttävä. Aamun ensimmäisen Helsingistä Kuopioon saapuvan lennon matkustajille takseja on ollut riittävästi, mutta ainakin vuorokauden viimeisen lennon matkustajille takseja ei ole aina ollut saatavana. Kokonaisuutena taksien yhteisliikennepäätöksellä ei ole ollut juurikaan vaikutusta taksin saatavuuteen Kuopion lentoasemalla. Muualla yhteisliikennealueella taksin saatavuus on yhteisliikenteen vaikutuksesta parantunut Kuopiossa ja heikentynyt Siilinjärven keskustaajamassa ja Vuorelassa. Kuopiossa taksin saatavuuden arvioitiin parantuneen, koska Kuopion taksien lisäksi joitakin Siilinjärven takseja liikennöi Kuopiossa säännöllisesti. Osassa Siilinjärveä taksin saatavuuden arvioitiin heikentyneen, koska osa Kuopion takseista ei ota vastaan Siilinjärven alueella heille välitettyjä kyytejä ja osa Siilinjärven takseista on siirtynyt liikennöimään Kuopioon. Asiakkaan taksin odotusaika on taksiryttäjien mukaan kokonaisuutena lisääntynyt hieman yhteisliikennealueella.

Taksinkuljettajien paikallistuntemus ja asiakaspalvelu sekä taksiajoneuvon sopivuus

Taksinkuljettajien paikallistuntemuksen taksien asiakkaista suurin osa arvioi vähintään hyväksi. Asiakkaat ovat kuitenkin antaneet joitakin palautteita paikallistuntemuksen puuttumisesta, mutta paikallistuntemuksen puutteita taksinkuljettajat ovat paikanneet navigaattorin avulla. Osoitteeseen opastamisen lisäksi navigaattoria käytettiin myös matka-ajan laskentaan. Taksinkuljettajan asiakaspalvelua ja taksiajoneuvon sopivuutta kuljetustarpeisiin suurin osa asiakkaista piti vähintään hyvänä.

Taksimatkan hinta ja kustannukset

Kuopion lentoasemalta lähtevän taksimatkan hintaa asiakkaat pitivät yleisesti korkeana ja pyrkivät käyttämään mahdollisuuksien mukaan linja-autoa. Kaikki Kuopion taksien kuljettajat eivät noudata suositusta taksimittarin laittamisesta päälle vasta asiakkaan luona, mikä on näkynyt osalla taksien asiakkaita lentoasemalta samaan määränpäähän suuntautuvan taksimatkan erilaisena hintana. Saman taksimatkan erilaisesta hinnasta taksiryttäjistä osa on myös saanut palautetta asiakkailta.

Kelan taksimatkojen kustannuksiin yhteisliikenteellä ei ole ollut vaikutusta.

Taksinkuljettajan työturvallisuus ja suhtautuminen yhteisliikenteeseen

Taksinkuljettajien työturvallisuuden yhteisliikennealueen muodostamisen arvioitiin vaikuttaneen negatiivisesti. Taksiryttäjät kokivat taksinkuljettajien välisen työilmapiirin heikentyneen, koska joidenkin kuljettajien kesken on esiintynyt epäasiallista ja epäkunnioittavaa käytöstä.

Taksiryttäjien suhtautuminen yhteisliikenteeseen vaihtelee. Siilinjärven taksiryttäjät kokivat yhteisliikenteen positiivisena asiana ja Kuopion taksiryttäjistä osa koki sen negatiivisena. Kuopion taksiryttäjien mielestä eniten negatiivisia asioita olivat tulojen pieneneminen, yhteisliikenteen toimivuus käytännön tasolla, asiakkaan taksin odotusajan pidentyminen ja taksin saatavuuden heikentyminen osassa Siilinjärveä sekä taksien liian suuri määrä Kuopiossa.

Vaikutusarvioinnin keskeisiä tuloksia

- Kuopion ja Siilinjärven taksien keskimääräinen liikevaihto on selvästi suurempi kuin Pohjois-Savossa keskimääriin
- Viime vuosina Siilinjärven taksien keskimääräinen liikevaihto on kehittynyt positiivisemmin kuin Kuopion taksien liikevaihto
- Välitettyjen taksikyytien määrä on vähentynyt vuoden 2012 jälkeen

Kyselyiden ja haastatteluiden perusteella voidaan arvioida, että

- + Yleisesti asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä taksipalveluihin
- + Kokonaisuutena taksin saatavuus yhteisliikennealueella on riittävää
- + Kuopiossa taksin saatavuus on hyvä ja taksin odotusaika asiakkaalle lyhyt
- + Taksin saatavuus Kuopion lentoasemalla on hyvä erityisesti aamun ensimmäisen koneen matkustajille
- + Taksinkuljettajien asiakaspalvelu on vähintään hyvää
- + Suurimmalla osalla taksinkuljettajia paikallistuntemus on vähintään hyvä
- + Taksiajoneuvot ovat sopivia suurimman osan asiakkaista kuljetustarpeisiin

- Liikennetarpeet ovat erilaisia yhteisliikennealueen eri osissa
- Osalle taksinkuljettajista asemapaikkaveloitteen noudattaminen, paikallistuntemusvaatimus sekä taksimittarin käytön soveltaminen ja taksirajojen noudattaminen on epäselvää
- Joissakin tapauksissa taksimatkan hinnoittelu on asiakkaalle hämmentävää, esimerkiksi Siilinjärveltä Kuopioon suuntautuvan taksimatkan hinta voi vaihdella riippuen siitä onko taksiryttäjä Kuopiosta vai Siilinjärveltä
- Siilinjärvellä taksin saatavuus keskustaaajamassa ja Vuorelassa on heikentynyt
- Kuopion lentoasemalla takseja ei aina ole ollut saatavilla vuorokauden viimeisen lennon matkustajille
- Taksinkuljettajien välinen työilmapiiri on heikentynyt
- Osa taksiryttäjistä kokee yhteisliikenteen negatiivisena asiana

Työpaja

Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteestä pidettiin syyskuussa 2015 kehittämistyöpaja, johon osallistui yhteensä 13 henkilöä Pohjois-Savon ELY-keskuksesta, taksien välityskeskuksesta sekä taksiautoilijoiden yhdistyksistä ja etujärjestöstä. Työpajan tavoitteina oli etsiä ratkaisuja ja toimenpiteitä yhteisliikenteessä havaittuihin ongelmiin.

Työpajan alussa esiteltiin ryhmätyöskentelyn alustukseksi yhteenveto taksien kysynnän, ajosuoritteen ja liikevaihdon muutoksista sekä vaikutusarvioinnin yhteydessä tehtyjen kyselyiden ja haastatteluiden tuloksista. Ryhmätyöskentelyssä etsittiin ratkaisuja ja toimenpiteitä kahteen yhteisliikenteen ongelmaan, jotka olivat taksimatkan hinnoittelu ja taksin saatavuus. Työryhmien esittämät toimenpiteet on esitetty seuraavissa kappaleissa.

Taksimatkan hinnoittelu

Taksimatkan hinnoittelu -työryhmässä etsittiin toimenpiteitä, joilla saman taksimatkan hinta olisi asiakkaalle aina sama. Työryhmän esittämät toimenpiteet ovat

- Yhdistetään Kuopion ja Vuorelan perusmaksun soveltamisalueet
 - Perusmaksun soveltamisalue laajennetaan kattamaan myös Rissala, jossa Kuopion lentoasema sijaitsee. Siilinjärven taksit noudattavat jo nyt tätä perusmaksuun soveltamisaluetta.
 - Varmistetaan perusmaksun soveltamisalueiden taksarajojen noudattaminen välitysyhtiön ja taksiautoilijoiden välille solmittavien laatusopimusten avulla.

Taksin saatavuus

Taksin saatavuus -työryhmässä etsittiin toimenpiteitä, joilla varmistettaisiin taksin hyvä saatavuus kaikkialla yhteisliikennealueella. Työryhmän esittämät toimenpiteet ovat

- Yhteisliikennealueen nykyisten kolmen perusmaksun soveltamisalueen autojen hakuketjuja lyhennetään.
- Tarvittaessa luodaan uusia toimintamalleja välitysyhtiön ja taksiautoilijoiden kesken.

Muita työpajassa esiin nousseita asioita

Työpajatyöskentelyn yhteydessä nousi esille taksinkuljettajien paikallistuntemuskokeen suorittaminen. Työpajassa keskusteltiin siitä olisiko paikallistuntemuskoe tarpeen suorittaa alueen molemmissa kunnissa. Todettiin, että tällä hetkellä kuljettaja voi toimia omalla ajoluvullaan koko yhteisliikennealueella.

Lisäksi työpajassa keskusteltiin työilmapiiristä yhteisliikennealueella ja todettiin, että työilmapiiriin voi jokin vaikuttaa omalla toiminnallaan.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Johtopäätökset

Kuopion, Siilinjärven ja Vuorelan alueilla tilausvälityskeskusten välittämien taksikyytien määrä oli viimeisten kymmenen vuoden ajanjaksolla suurimmillaan vuonna 2012, minkä jälkeen määrä kääntyi laskuun yleisen taloustilanteen heikkenemisen myötä. Välitettyjen taksikyytien määrän vuosittainen vaihtelu näyttäisi olevan suunnilleen sama kuin Pohjois-Savon bruttokansantuotteen vuosittainen vaihtelu, mutta tietoa bruttokansantuotteesta ei kuitenkaan ollut vielä saatavilla vuodesta 2013 eteenpäin. Myös koko Suomessa taksikyytien määrä on vähentynyt viime vuosina.

Kuopio ja Siilinjärvi muodostavat yhteisen työssäkäynti- ja talousalueen, jossa taksien kysyntä ja keskimääräinen liikevaihto on selvästi suurempi kuin Pohjois-Savon taksien keskimääräinen liikevaihto. Vuosina 2011 ja 2012 Siilinjärven taksien keskimääräinen liikevaihto oli noin 7–8 % pienempi kuin Kuopion taksien keskimääräinen liikevaihto, mutta vuosina 2013 ja 2014 Siilinjärven taksien keskimääräinen liikevaihto oli 2–3 % suurempi kuin Kuopion taksien keskimääräinen liikevaihto. On vaikea arvioida johtuuko Siilinjärven taksien hieman parempi keskimääräinen liikevaihdon kehitys yhteisliikenteestä vai jostakin muusta syystä. Taksinkuljettajille suunnatun kyselyn mukaan Kuopion takseista joka kolmas ottaa vastaan välitetyn kyydin Siilinjärven alueella harvoin tai ei ota sitä vastaan koskaan. Vastaavasti Siilinjärven taksit ottavat vastaan välitetyn kyydin aina tai melkein aina koko yhteisliikennealueella.

Yhteisliikennealueella taksipalvelut toimivat asiakkaan kannalta kokonaisuutena hyvin. Taksin saatavuus Kuopion keskusta-alueella on vähintään hyvä ja muualla alueella muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta riittävää. Myös odotusaika asiakkaalle on pääsääntöisesti lyhyt. Taksinkuljettajien asiakaspalvelu ja paikallistuntemus ovat vähintään hyvällä tasolla. Saman taksimatkan hinta saattaa kuitenkin joissakin tapauksissa vaihdella yhteisliikennealueella, mikä on asiakkaalle hämmentävää.

Kuopion ja Siilinjärven taksinkuljettajien välinen työilmapiiri on kyselyn mukaan hieman heikentynyt yhteisliikenteen myötä. Taksiryttäjien keskuudessa koetaan, etteivät kaikki toimi samojen pelisääntöjen mukaan.

Jatkotoimenpiteet

Yhteisliikennepäätös on voimassa ja yhteisten toimintatapojen ottaminen käyttöön on asiakaspalvelun kannalta välttämätöntä. Toimintatapoja kehitetään yhteistyössä taksialan ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa.

Pohjois-Savon ELY-keskus tulee parantamaan tiedottamista sekä taksien asiakkaiden että taksiryttäjien suuntaan. ELY-keskus tulee myös seuraamaan yhteisliikenteen toimivuutta säännöllisesti.

Savon Taksidata Oy tekee määräajoin taksiautoilijakyselyn, jonka avulla seurataan taksiautoilijoiden kokemuksia muiden muassa yhteisliikenteestä. Lisäksi Savon Taksidata Oy on tekemässä syksyllä 2015 asiakaskyselyä, joka huomioidaan seurannassa.

Työpajan tulosten pohjalta hinnoittelua voidaan yhdenmukaistaa ja taksin saatavuutta parantaa esimerkiksi seuraavilla ehdotuksilla. Sovitut asiat viedään taksien välitysyhtiön ja taksiautoilijoiden välisiin laatusopimuksiin.

Yhdistetään Kuopion ja Vuorelan perusmaksun soveltamisalueet

- Perusmaksun soveltamisalue laajennetaan kattamaan myös Rissala, jossa Kuopion lentoasema sijaitsee
- Siilinjärven taksit noudattavat jo nyt tätä perusmaksun soveltamisaluetta
- Välitetyt kyytejä ei hylätä aiheettomasti
- Esimerkiksi Helsingin, Vantaan ja Espoon alueilla on käytössä yksi perusmaksun soveltamisalue

Yhteisliikennealueen nykyisten kolmen perusmaksun soveltamisalueen autojen hakuketjuja lyhennetään

- Lähtökohtana on pääkaupunkiseudulla jo käytössä oleva menettely (mukana yhteensä 16 kuntaa: Espoo, Vantaa, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lohja, Mäntsälä, Nurmijärvi, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vihti, Pornainen, Inkoo ja Karkkila)
- Yhteisliikennealueella on kolme perusmaksun soveltamisaluetta
- Hakuketjuja lyhennetään siten, että kyytitilaukselle haetaan sopivinta autoa pääsääntöisesti samalta perusmaksun soveltamisalueelta, jolta kyytitilaus on
- Mikäli edellä mainittu hakuketjumenettely ei löydä kyydille autoa eli kyytitilaus jää välitysjärjestelmässä hakuun, tilaus tulee näkyviin taksiajoneuvon ajonvälitysterminaalissa kohtaan avoimet tilaukset
- Tilausvälitysjärjestelmässä otetaan käyttöön toiminto, jolla kuljettaja voi ottaa itselleen avoimena olevan tilauksen
- Kun kuljettaja ottaa kyytitilauksen vapaaehtoisesti avoimista tilauksista, hän sitoutuu käyttämään tilausta lähimpänä olevan perusmaksun soveltamisalueen taksoitusta
- Edellä kuvattu menettely ratkaisee samalla myös taksimatkan hinnoitteluun liittyviä ongelmia

Esimerkki Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikenteestä:

- Taksien tilausvälitysjärjestelmään tulee kyytitilaus Vuorelasta
- Vuorelan perusmaksun soveltamisalueella ei ole juuri tällöin yhtään vapaata taksia, joka voisi ottaa vastaan tilatun kyydin
- Tilausvälitysjärjestelmässä tilaus asetetaan avoimeksi tilaukseksi, jonka kaikki yhteisliikennealueella liikennöivien autojen kuljettajat näkevät autoissaan
- Mikä tahansa yhteisliikennealueen auto voi ottaa vastaan tilauksen

Lähteet

Good, P.I. & Hardin, J. 2012: Common Errors in Statistics (an How to Avoid Them). Fourth Edition.

KvantiMOTV. Kvantitatiivisten menetelmien tietovaranto. Tampereen yliopisto. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/intro.html>
Viitattu 2.7.2015.

Liitteet

Liite 1. Yhteisliikennekysely takseille -kyselylomake

YHTEISLIIKENNEKYSELY TAKSEILLE

Kysely taksiyrittäjille Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteen vaikutuksista

Kuopio ja Siilinjärvi muodostavat taksien yhteisen asemapaikka-alueen, johon kuuluvat Siilinjärven kunnan ja Kuopion kaupungin alueet lukuun ottamatta entistä Karttulan kuntaa ja Nilsian kaupunkia. Myöskään ns. 20 kilometrin säännön perusteella myönnettyt luvat eivät kuulu yhteisliikenteeseen.

Pohjois-Savon ELY-keskus selvittää yhteisen asemapaikka-alueen vaikutuksia taksien saatavuuteen, asiakaspalveluun ja taksiyrittäjien toimintaedellytyksiin. Tämä kysely taksiyrittäjille on osa kyseistä selvitystä. ELY-keskus on tilannut työn Sitolta.

Pyydämme teitä vastaamaan kyselyyn viimeistään 10.5.2015. Kyselyyn vastaaminen kestää noin 15 minuuttia. Vastauksenne käsitellään luottamuksellisesti.

Napsauttamalla Seuraava-painiketta pääsette vastaamaan kyselyyn.

Seuraava

Vastaajan taustatiedot

Sukupuolenne?

- Mies
 Nainen

Ikänne?

- 19-30 vuotta
 31-45 vuotta
 46-57 vuotta
 58 vuotta tai enemmän

Kuinka kauan olette toimineet taksiyrittäjänä?

- 0-5 vuotta
 6-10 vuotta
 11-15 vuotta
 Yli 15 vuotta

Oletteko suorittanut taksinkuljettajien paikallistuntemuskokeen?

	Kyllä	En	Jos ette ole, niin miksi?
Kuopion paikallistuntemuskoe	☐	☐	<input type="text"/>
Siilinjärven paikallistuntemuskoe	☐	☐	<input type="text"/>

Yrityksen taustatiedot

Kuinka monta taksilupaa yrityksellänne on Kuopiossa ja/tai Siilinjärvellä?
Vastatkaa taksilupien lukumäärät alla olevaan taulukkoon.

Taksilupien lukumäärä (kpl)

Taksiluvan asemapaikka Kuopiossa

Taksiluvan asemapaikka Siilinjärvellä

Millaisella henkilöautolla harjoitatte taksiliikennettä tällä hetkellä?
Vastatkaa autojen lukumäärät alla olevaan taulukkoon.

Autojen lukumäärä (kpl)

Henkilöauto

Esteetön henkilöauto (invataksi tai muu esteetön)

Yhteisliikenteestä tiedottaminen ja toiminnanohjaus

Mistä olette saaneet tietoa ja toimintaohjeita yhteisliikenteestä?
Voitte valita useita vaihtoehtoja.

- Omalta taksiyhdistykseltäni
- Välityskeskuselta
- Työtovereiltani
- ELY-keskuselta
- Muualta, mistä?

Millaista tiedottaminen yhteisliikenteestä on mielestänne ollut?
Voitte valita useita vaihtoehtoja.

- Riittävää, ja tiedän miten yhteisliikenteessä toimitaan
- Ristiriitaista, enkä aina tiedä miten pitäisi toimia. Miltä osin tiedottaminen on ollut ristiriitaista?

- Riittämätöntä. Mistä asioista tarvitsette enemmän tietoa tai toimintaohjeita?

Kenelle tiedottaminen yhteisliikenteestä mielestänne kuuluu?

Edellinen

Seuraava

Taksien yhteisliikenteen vaikutukset

Arvioi miten Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikennealueen muodostaminen on muuttanut taksiautojen saatavuutta.

	Heiken- tänyt huomatta- vasti	Heiken- tänyt jonkin verran	Ei vaikutusta	Paran- tanut jonkin verran	Paran- tanut huomatta- vasti	En osaa sanoa
Kuopion lentoasemalla	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muualla yhteisliikennealueella	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Perustelkaa vastauksenne

Arvioi miten Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikennealueen muodostaminen on vaikuttanut yritykseenne saapuvien taksitilauskyytien määrään.

	Vähen- tänyt huomatta- vasti	Vähen- tänyt jonkin verran	Ei vaikutusta	Lisännyt jonkin verran	Lisännyt huomatta- vasti	En osaa sanoa
Välityskeskuksen kautta saatujen kyytien määrään	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muualta kuin välityskeskuksen kautta saatujen kyytien määrään	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Perustelkaa vastauksenne

Arvioi miten Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikennealueen muodostaminen on vaikuttanut asiakkaan taksin odotusaikaan.

	Vähen- tänyt huomatta- vasti	Vähen- tänyt jonkin verran	Ei vaikutusta	Lisännyt jonkin verran	Lisännyt huomatta- vasti	En osaa sanoa
Asiakkaan taksin odotusaika	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Perustelkaa vastauksenne

Arvioikaa miten Kuopion ja Siilinjärven yhteisliikennealueen muodostaminen on vaikuttanut yrityksenne taksinkuljettajien työturvallisuuteen (esimerkiksi kuljettajien keskinäinen vuorovaikutus Kuopion lentoasemalla).

Heiken- tänyt huomatta- vasti	Heiken- tänyt jonkin verran	Ei vaikutusta	Paran- tanut jonkin verran	Paran- tanut huomatta- vasti	En osaa sanoa
--	--------------------------------------	------------------	-------------------------------------	---------------------------------------	------------------

Taksinkuljettajien työturvallisuus

☐	☐	☐	☐	☐	☐
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Perustelkaa vastauksenne

Arvioikaa tilausvälityskeskukseen kautta saamienne kyytien määriä.

- Olen saanut kyytejä Kuopiossa enemmän kuin Siilinjärvellä
- Olen saanut kyytejä Siilinjärvellä enemmän kuin Kuopiossa
- Olen saanut kyytejä tasaisesti koko yhteisliikennealueella

Kuinka usein otatte teille välitetyin kyydin vastaan?

	Aina	Melkein aina	Joskus	Harvoin	En koskaan
--	------	-----------------	--------	---------	------------

Kuopiossa

☐	☐	☐	☐	☐
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Siilinjärvellä

☐	☐	☐	☐	☐
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Perustelkaa vastauksenne

Edellinen

Seuraava

Asiakasmaksut ja paikallistuntemus

Yhteisliikenteessä asiakasta noudettaessa suositellaan, että taksamittari laitetaan päälle vasta asiakkaan luona.

	Aina	Melkein aina	Joskus	Harvoin	En kos- kaan	Perustelkaa toimintanne
--	------	-----------------	--------	---------	-----------------	-------------------------

Noudatatteko kyseistä suositusta noudattaessanne asiakasta lentoasemalta?

☐	☐	☐	☐	☐
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Noudatatteko kyseistä suositusta muualla yhteisliikennealueella?

☐	☐	☐	☐	☐
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Ovatko asiakkaat kommentoineet tai antaneet palautetta yrityksellenne samanpituisen taksikyydin erilaisesta hinnasta?

- Ei
- Kyllä. Kuinka usein? Miten olette vastanneet asiakkaalle?

Millä tavalla tai tavoilla suunnistatte asiakkaan haluamaan määränpäähän? Voitte valita useita vaihtoehtoja.

- Käytän paikallistuntemustani
- Ajonvälityslaitteen tms. avulla
- Ajoneuvonavigaattorin avulla
- Älypuhelimien navigointi- tai karttasovelluksen avulla
- Muulla tavalla, miten?

Kuinka usein tarvitsette navigaattoria tai muita apuvälineitä kyydin hoitamiseksi?

Päivittäin Muutaman kerran viikossa Muutaman kerran kuukaudessa Harvemmin tai en koskaan

Käytän navigaattoria tai muita apuvälineitä kyydin hoitamiseksi

Millaisissa tilanteissa olette tarvinnut navigaattoria tai muita apuvälineitä?

Avoin palaute

Tähän voitte kirjoittaa vapaasti palautetta Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteestä.

Napsauttakaa lopuksi Lähetä vastaukset -painiketta, niin vastauksenne tallentuvat.

Edellinen

Lähetä vastaukset

Liite 2. Kysely taksipalveluiden käyttäjille -kyselylomake

KYSELY TAKSIPALVELUIDEN KÄYTTÄJILLE

Kysely taksipalveluiden käyttäjille Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteen vaikutuksista

Kuopio ja Siilinjärvi muodostavat taksien yhteisen asemapaikka-alueen, johon kuuluvat Siilinjärven kunnan ja Kuopion kaupungin alueet lukuun ottamatta entistä Karttulan kuntaa ja Niilsien kaupunkia.

Pohjois-Savon ELY-keskus selvittää yhteisen asemapaikka-alueen vaikutuksia taksien saatavuuteen, asiakaspalveluun ja taksiryttäjien toimintaedellytyksiin. Tämä kysely taksipalveluiden käyttäjille on osa kyseistä selvitystä. ELY-keskus on tilannut työn Sitolta.

Pyydämme teitä vastaamaan kyselyyn viimeistään 10.5.2015. Kyselyyn vastaaminen kestää noin 10 minuuttia. Vastauksenne käsitellään luottamuksellisesti.

Vastaajan taustatiedot

Tehtävänimikkeenne organisaatiossanne?

Toimipisteenne sijaintikunta?

- Kuopio
 Siilinjärvi
 Muu, mikä?

Toimipisteenne katuosoite?

Kuinka usein olette keskimäärin käyttäneet taksikuljetuspalveluita Kuopion lentoasemalta määränpäähänne vuonna 2015?

- Vähintään 4 kertaa viikossa
 1-3 kertaa viikossa
 1-3 kertaa kuukaudessa
 Harvemmin

Seuraava

Taksikuljetusten asiakaspalvelun laatu

Arvioikaa Kuopion lentoasemalta määränpäähänne vuonna 2015 käyttämienne taksikuljetuspalvelujen asiakaspalvelun laatua.

	Erin- omainen	Hyvä	Tyydyt- tävä	Välttävä	Heikko	En osaa sanoa
Taksin saatavuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Taksijoneuvon sopivuus kuljetustarpeisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Taksinkuljettajan asiakaspalvelu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Taksinkuljettajan paikallistuntemus	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kommenttinne asiakaspalvelun laatuun

Taksimatkan hinnoittelu

Arvioikaa vuonna 2015 Kuopion lentoasemalta samaan määränpäähän tekemienne taksimatkojen hintoja.

	Hinta on ollut jokaisella matkalla sama	Hinta on vaihdellut matkoittain satunnaisesti	En osaa sanoa
Matkat ennen kello 20:tä	☐	☐	☐
Matkat kello 20:n jälkeen	☐	☐	☐

Kommenttinne taksimatkan hinnoitteluun

Avoin palaute

Tähän voitte kirjoittaa palautetta taksipalveluista.

Edellinen

Lähetä vastaukset

Julkaisusarjan nimi ja numero Raportteja 96/2015				
Vastuualue Liikenne				
Tekijät Mika Savolainen, Sito Oy Marko Tikkanen, Sito Oy		Julkaisuaika Marraskuu 2015		
		Kustantaja Julkaisija Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
		Hankkeen rahoittaja toimeksiantaja Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus		
Julkaisun nimi Kuopion ja Siilinjärven taksien yhteisliikenteen vaikutusarviointi				
Tiivistelmä Kuopion ja Siilinjärven taksilupien asemapaikat yhtenäistettiin osittain ensimmäisen kerran jo vuonna 1991. Yhtenäistämispäätös on ollut usean otteeseen hallintotuomioistuinten käsiteltävänä ja viimein marraskuussa 2014 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä Kuopion ja Siilinjärven taksien täydellinen yhteisliikenne vahvistettiin. Kuopio ja Siilinjärvi muodostavat yhteisen työssäkäynti- ja talousalueen, jossa taksien kysyntä ja keskimääräinen liikevaihto on selvästi suurempi kuin Pohjois-Savon taksien keskimääräinen liikevaihto. Vuosina 2011 ja 2012 Siilinjärven taksien keskimääräinen liikevaihto oli noin 7–8 % pienempi kuin Kuopion taksien keskimääräinen liikevaihto, mutta vuosina 2013 ja 2014 Siilinjärven taksien keskimääräinen liikevaihto oli 2–3 % suurempi kuin Kuopion taksien keskimääräinen liikevaihto. On vaikea arvioida johtuuko Siilinjärven taksien hieman parempi keskimääräinen liikevaihdon kehitys yhteisliikenteestä vai jostakin muusta syystä. Taksinkuljettajille suunnatun kyselyn mukaan Kuopion takseista joka kolmas ottaa vastaan välitetyn kyydin Siilinjärven alueella harvoin tai ei ota sitä vastaan. Vastaavasti Siilinjärven taksit ottavat vastaan välitetyn kyydin aina tai melkein aina koko yhteisliikennealueella. Yleisesti taksien kysyntä on vähentynyt sekä Kuopion, Vuorelan ja Siilinjärven alueella että koko Suomessa viime vuosina. Yhteisliikennealueella taksipalvelut toimivat asiakkaan kannalta kokonaisuutena hyvin. Taksin saatavuus Kuopion keskusta-alueella on vähintään hyvä ja muualla alueella muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta riittävää. Myös odotusaika asiakkaalle on pääsääntöisesti lyhyt. Taksinkuljettajien asiakaspalvelu ja paikallistuntemus ovat vähintään hyvällä tasolla. Saman taksimatkan hinta saattaa kuitenkin joissakin tapauksissa vaihdella yhteisliikennealueella, mikä on asiakkaalle hämmentävää. Kuopion ja Siilinjärven taksinkuljettajien välinen työilmapiiri on kyselyn mukaan hieman heikentynyt yhteisliikenteen myötä. Taksiryttäjien keskuudessa koetaan, etteivät kaikki toimi samojen pelisääntöjen mukaan. Yhteisliikennepäätös on voimassa ja yhteisten toimintatapojen ottaminen käyttöön on asiakaspalvelun kannalta välttämätöntä. Toimintatapoja kehitetään yhteistyössä taksialan ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Pohjois-Savon ELY-keskus tulee parantamaan tiedottamista sekä taksien asiakkaiden että taksiryttäjien suuntaan ja tulee myös seuraamaan yhteisliikenteen toimivuutta säännöllisesti. Savon Taksidata Oy tekee määräajoin taksiautoilijakyselyn, jonka avulla seurataan taksiautoilijoiden kokemuksia muiden muassa yhteisliikenteestä. Lisäksi Savon Taksidata Oy on tekemässä syksyllä 2015 asiakaskyselyä, joka huomioidaan seurannassa. Työpajan ehdotusten pohjalta hinnoittelua voidaan yhdenmukaistaa ja taksin saatavuutta parantaa esimerkiksi yhdistämällä Kuopion ja Vuorelan perusmaksun soveltamisalueet tai lyhentämällä yhteisliikennealueen hakuketjuja niin, että kyytitilaukselle haetaan sopivinta autoa pääsääntöisesti samalta perusmaksun soveltamisalueelta, jolta kyytitilaus on. Jos autoa ei löydy, tilaus jää hakuun ja se tulee näkyviin avoimena tilauksena. Kun kuljettaja ottaa kyytitilauksen vapaaehtoisesti avoimista tilauksista, hän sitoutuu käyttämään tilausta lähimpänä olevan perusmaksun soveltamisalueen taksoitusta. Edellä kuvattu menettely ratkaisee saatavuuden ohella myös taksimatkan hinnoitteluun liittyviä ongelmia.				
Asiasanat (YSA:n mukaan) Taksiliikenne, yhteisliikenne				
ISBN (painettu)	ISBN (PDF) 978-952-314-333-3	ISSN-L 2242-2846	ISSN (painettu)	ISSN (verkkójulkaisu) 2242-2854
www www.doria.fi/ely-keskus	URN URN:ISBN:978-952-314-333-3	Kieli Suomi	Sivumäärä 40	
Julkaisun myynti/jakaja Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus				
Kustannuspaikka ja aika			Painotalo	

RAPORTEJA 96 | 2015

KUOPION JA SIILINJÄRVEN TAKSIEN YHTEISLIIKENTEEEN VAIKUTUSARVIOINTI

Pohjois- Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ISBN 978-952-314-333-3(PDF)

ISSN-L 2242-2846

ISSN 2242-2854 (verkkajulkaisu)

URN:ISBN:978-952-314-333-3

www.doria.fi/ely-keskus